

Posvetovanje političnega aktiva zasavskih občin

(ma) ZAGORJE — V petek je bilo v Zagorju ob Savi posvetovanje političnega aktiva Zasavja v pripravah na VIII. kongres Zveze komuniztov Jugoslavije. Zraven 100

članov političnega aktiva so se posvetovanja udeležili že član izvršnega komiteja CK ZKS in predsednik Izvršnega sveta Slovenije Viktor Avbelj, član CK ZKS Jože Smole, org. sekretar OK ZK Ljubljana Rudi Bregar ter zvezni in republiški poslanci za Zasavje. Na posvetovanju je uvodoma inž. Branko Hočevnar nainizal nekaj ugotovitev in nalog v zvezi s pripravami na VIII. kongres ZKJ (uvodno poročilo inž. Hočevnarja objavljamo skoraj v celoti na 2. in 10. strani), v razpravi pa so potem sodelovali člani političnega aktiva občin Trbovlje, Hrastnik in Zagorje ob Savi Ado Noglav, inž. Ivo Pintarič, Bogdan Anžur, inž. Boris Malovrh, Velimir Krašovec, Martin Mlinar, inž. Rudi Babič, Mirko Štromajer, Dušan Kolenc in Milan Kožuh.

V razpravi so sodelovali tudi gostje. Tako je tovariš VIKTOR AVBELJ govoril o pomenu Smernic in o nekaterih gospodarskih vprašanjih (del razprave tovariša Viktorja Avblja objavljamo na 3. strani). Zvezni poslanec Silvo Hrast o reolizaciji smernic na posameznih področjih, s posebnim ozrom na gospodarstvo, član CK ZKS Jože Smole pa med drugim tudi o uveljavljanju idejne vloge ZKJ, Org. sekretar OK ZK Ljubljana Rudi Bregar pa je prav tako govoril o izrednem pomenu Smernic in o nekaterih konkretnih vprašanjih iz Zasavja.

Na petkovem posvetovanju političnega aktiva Zasavja je bila nekajkrat podčrtana misel, da je treba povsod obravnavati Osnovne smernice za predkongresno aktivnost Zveze komunistov, razpravo pa okrepiti s podatki s tistega področja, o katerem se razpravlja. Seveda pa kaže razpravo razširiti tudi na ostale družbeno politične organizacije.



S posvetovanja političnega aktiva Zasavja v stekleni dvorani Delavskega doma v Zagorju

Delo komisije za statute delovnih organizacij

(a) ZAGORJE OB SAVI — Do 27. marca je komisija za statute delovnih organizacij pri Skupščini občine Zagorje ob Savi prejela v obravnavo 21 osnutkov statinov delovnih organizacij. Na seji komisije

so bili vabljeni predstavniki posameznih delovnih organizacij, da so lahko člani komisije z njimi razpravljali o posameznih določbah v osnutkih statinov. 9 delovnih organizacij je na predlog občinske komisije za statute delovnih organizacij osnutke statinov dopolnilo.

Komisija ugotavlja, da je večina zagorskih delovnih organizacij razumela naloge v zvezi z izdelavo osnutkov statinov, kar izhaja iz osnutkov statinov Rudnika rjavega premoga, Tovarne elektroporcelana, TEVE VARNOST, Indu-

strije gradbenega materiala in nekaterih drugih delovnih organizacij.

ZASEDANJE OBČINSKE SKUPŠČINE

(K) TRBOVLJE — V soboto bi morala Skupščina občine Trbovlje po zasedanju splošnega družbeno političnega zbora obravnavati poročilo o gibanju gospodarstva ter poročilo o statutih delovnih organizacij. Ker pa se je obravnavala osnutka statinov zakasnila, je bilo sklenjeno, da se seja nadaljuje v sredo, dne 1. aprila.

Novi občinski statuti lokalne ustave

V Trbovljah konkretno že imajo novi občinski statut — skupni družbeni dogovor občanov, lokalno ustavo. S sprejetjem novih občinskih statinov se pojavljajo pred občani in organi v komunah naloge, kako doseči, da bo statut resnično mala ustava, ki bo vplivala na nadaljnji razvoj odnosov v komuni.

Zdaj je najvažnejša naloga, da bodo vsi občani občutili svoj statut, da se bo odražal v delu upravnih organov, ki bodo sčasoma v celoti postali servis občanov. Statut pa bo uresničen v praksi in vsakdanjem življenju šele takrat, ko se bo tudi vsak odbornik občinske skup-

ščine zavedal, da ni samo transmisija med občanom in občinsko skupščino, pač pa zavestna sila — aktivna vez, ki prinaša temu organu predloge občanov o njihovem delu, o delu občinske skupščine in njenih organov pa poroča zboru, na katerem je bil izvoljen za odbornika.

Posebno pozornost bo treba v sedanjem obdobju posvetiti tudi uveljavljanju novih statinov občin in analiziranju njihovih določil. Komisije za statute, ki bodo še delovale, pa bodo morale zbirati predloge občanov in organizacij za dopolnitev in spremembo statinov.

OPRAVIČILO!

Opravičujemo se bralcem, da je tokrat zaradi tehničnih vzrokov izpadel potopis »Zakaj se lastovke vračajo,« katerega konec bomo objavili v prihodnji številki!

Prijateljska rokometna tekma Rudarja v Bjelovarju

Rudar zmagal le v prvem polčasu

Partizan (Bj.) — Rudar 21:10 (6:7)

(f8) BJELOVAR — Zadnje prosto nedeljo pred prvenstvom so Trboveljčani izkoristili za gostovanje proti rokometnemu moštvu Partizana.

Rudar je tekmo odlično začel in je že v tretji minuti vodil z 2:0, nato so Bjelovarčani izenačili in celo povedli. Rudar je po nekaj minutah spet uredil vrste zlasti v obrambi, in tudi v napadu izvedel nekaj smiselnih napadov. Ob polčasu je bil na semaforju rezultat 7:6 v korist Trboveljčanov.

Vse do 40. minute igre je bil Rudar gospodar na terenu in je s svojo temperamentno igro v napadu in zanesljivo igro v obrambi pridobil simpatije bjelovarske publike. Se posebno je je naklonjenost objektivnih navijačev odražala takrat, ko je »na sceno« stopil sodnik Barišič, ki je s svojimi nerazumljivimi odločitvami popolnoma spremenil potek tekme. V dobrih 20 minutah je dosodil 5 sedemmetrov in spregledal Partizanu

ga odločili v svojo korist z rezultatom 7:6. Po odmoru so Trboveljčani vse preveč ugovarjali sodniku, ki si je (kot že omenjeno) izmislil nova pravila igre.

To srečanje naj bi Trboveljčanom služilo za primer, kako lahko boljši nasprotnik sicer gladko dobljeno tekmo izgubi. V prvenstvu za naslov slovenskega prvaka je bilo takih primerov veliko preveč, zato je lahko to tekmo smatrati kot posebno generalno priprav za »borbo proti pristranskim sodnikom«.

Kljub visokemu porazu pa Rudar v Bjelovarju ni zapustil slabega vtisa; imel smo občutek, da je to ekipa, ki je v stanju presenetiti vsakega še tako favoriziranega nasprotnika. Omenimo naj, da se Partizan Bjelo-

var trenutno ponaša s prvim mestom v državi in je drugoplasirani v »Cupu Evrope«.

Najboljši pri Partizanu so bili reprezentant Vidovič, vratar Jandrokovič in »visoki« Horvat. Pri Rudarju sta skoraj brez napake igrala Jelen in Mrežar.

Partizan Bjelovar: Jandrokovič, Dušek 3, Cukovič 2, Galjar 1, Vidovič 4, Jandrokovič 1, Horvat 6, Puheme 1, Peter 3, Stupar 1 in Dolenc.

Rudar: Margač, Jelen 1, Mrežar 2, Skrinjar 1, Kmetič, Ačkar 3, Dornik 1, Berdink 1, Jekoš, Sparenblek 1 in Trpin.

Gledalcev je bilo 1500, sodnik Barišič je bil daleč najslabši mož na terenu, ki je tekmo skorajda »uničil« s svojim sojenjem.

NOVO IME IN TUDI NOVE NALOGE LJUBLJANA — 27.

in 28. marca je v Ljubljani zasedal Kongres Zveze Svobod in prosvetnih društev Slovenije. Delegati so na njem izvolili nov 89-članski republiški svet in petčlanski nadzorni odbor. Sprejet je bil tudi nov statut, po katerem se je dosedanja Zveza Svobod in prosvetnih društev Slovenije preimenovala v Zvezo kulturno prosvetnih organizacij Slovenije. Predsednik tveze je še naprej ostal Branko Babič.

Komentiramo

PRAVNO POMOČ

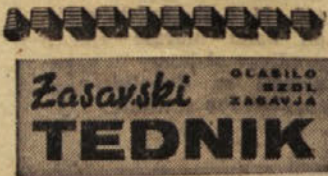
Organizacijsko politični zbor Skupščine SRS je na zadnji razširjeni seji razpravljalo o tem, kako zagotoviti dosegljivo, kvalitetno in pravno pomoč občanom pri uveljavljanju njihovih pravic in dolžnosti.

V razpravi je bilo poudarjeno, da naj družbene politične skupnosti, delovne in druge organizacije zagotovijo materialne in druge pogoje za organizacijo služb pravne pomoči. V ta namen naj bi tudi združevale svoja sredstva, zlasti pa ustanovljale oziroma podpirale ustanavljanje odvetniških pisarn kot delovnih organizacij in delovnih skupnosti. Ob tem naj še posebej posvetijo vso skrb pridobivanju novih strokovnih kadrov na tem področju, zlasti tako, da jih štipendirajo in zagotovijo pogoje za delo na področju pravne pomoči.

Služba pravne pomoči naj bo zlasti zagotovljena na tistih področjih, ki so za občane posebno pomembna in ki najbolj neposredno zadevajo njihove interese (področje varstva samoupravnih pravic, delovnih odnosov, socialnega zavarovanja, stanovanjskih razmer itd.).

Ob uskladitvi zvezne zakonodaje z ustavo se je pa treba zavzemati za to, da se v zveznem merilu uveljavijo le splošna načela za ureditev enotnega sistema službe pravne pomoči, da bi se tako republiški zakonodajni omogočilo neposredno urejanje organizacije in delovanja te družbene pomoči kot ustreza konkretnim pogojem in potrebam.

M.



Uveljavitev socialističnih družbeno ekonomskih odnosov

Iz uvodnega poročila inž. Branka Hočevarja na petkovem posvetovanju aktiva Zasavja o aktualnih problemih iz gospodarskega in političnega življenja

Občinski komiteji ZKS Zasavja so na pobudo CK ZKS in OK ZKS sklicali posvet političnega aktiva zasavskega bazena. Delo in sklepi VI. plenuma CK ZKJ ter začetek priprav na VIII. kongres ZKJ so tako velikega pomena, da se je pokazalo kot nujno začeti čimprej z intenzivnimi pripravami na kongres v smislu temeljnih smernic za predkongresno aktivnost Zveze komunistov, ki so bile sprejete na VI. plenumu. To je tudi osnovni motiv za naš današnji posvet in seveda tudi osnovni vsebinski material, po katerem naj bi razpravljali.

Naš današnji posvet naj bi bil začetek predkongresnih razprav in aktivnosti. To obdobje bo za nas komuniste zelo pomembno. Ne samo zato, ker bomo morali pregledati in rezimirati rezultate našega dela v času od VII. kongresa pa do danes, ampak bo potrebno tudi razčistiti nekatera mišljenja in sprejeti stališča za uspešno delo kongresa. Zato bo potrebno, da bomo poleg aktivnosti v smislu temeljnih smernic za predkongresno aktivnost komunistov tudi analizirali naše delo v smislu referata tov. Vlahoviča in besed tovariša Tita. Pri tem bomo morali podvreči kritični oceni v glavnem eno osnovno vprašanje, in to je, kako uveljavljamo vodilno vlogo Zveze komunistov, Zveze komunistov kot celote in komunistov kot posameznikov, v sedanjem obdobju socialistične graditve.

Področje občin Hrastnik, Trbovlje in Zagorje ob Savi, znano pod imenom Zasavje,

je dejansko področje s precej podobnimi problemi, s podobnim gospodarstvom in strukturo prebivalstva. Zato ni slučajno, da so tudi politična dogajanja in problemi skoraj isti in v precejšnji medsebojni odvisnosti. Ta povezava in odvisnost političnih problemov je včasih na videz v nasprotju s tistim, kar se odraža v primitivnih manifestacijah lokalizma in poudarjanju nasprotij med ljudmi, ki živijo v naših treh občinah. Tem pojavom dajejo splošno prevelik pomen in si samo zameglujemo dejansko situacijo. Konkretno življenje pa nam kaže, da so ljudje kot osnovni in mero-dajni činitelji pri svojih vsakodnevni prizadevanjih za boljše življenje izbrisali te meje. Če še upoštevamo, da je bilo rudarstvo osnova sploh obstoja in razvoja teh krajev ter naselitve prebivalcev, potem je ta medsebojna povezava in odvisnost še bolj jasna. Zato lahko pri ocenjevanju politične situacije in vloge ZK poslušujemo ugotovitve za celo področje Zasavja. Kot dejstvo moramo poudariti še delno izoliranost Zasavja od ostalih področij Slovenije, ki se najbolj odraža na področju prometnih zvez, dosti manj pa na ostalih. Primeri nam kažejo, da pri pospeševanju sodelovanja v obeh smereh doline Save ni bilo posebnih težav, nasprotno, vidni so dobri rezultati.

Splošni družbeni in gospodarski razvoj naše družbe je pozitivno vplival tudi na naše področje. V naporih za nadaljnjo graditev družbeno političnega sistema so bile

angažirane vse subjektivne sile, in to je bilo osnovno področje dela Zveze komunistov.

Poseben položaj rudnikov ustvarja v revirjih probleme. Ponovil bom že znano ugotovitev, da je notranje politična problematika v glavnem pogojena s problemi v rudnikih, mogoče z nekaterimi manjšimi izjemami. Za zadnje obdobje lahko ugotovimo kot zelo pozitivno dejstvo izreden interes družbe za problematiko tega področja. Če pa ocenjujemo situacijo znotraj rudnikov, pa vidimo, da nismo napredovali v smislu občutnega izboljšanja. Položaj, v katerem so za sedaj rudniki po zadnjih letih, ki so bila bolj nazadovanje kot napredovanje, ni niti najmanj zavidljiv. Sedaj je že več kot 6 mesecev, ko zelo kritično obravnavamo to vprašanje, pa smo se premaknili le malo naprej. Zato so bila tudi prizadevanja v smislu nadaljnje krepitve materialne osnove samoupravljanja, samostojnosti in odgovornosti neposrednega proizvajalca in upravljalca pri odločanju o vseh problemih v zvezi s proizvodnjo, delitvijo itd. papirnata; dejansko zmerom manjša osnova nas je silila nazaj v centralizacijo, izkrivljanje dela ekonomskih enot, materialne stimulacije itd. Vrsto problemov poskušamo oziroma smo prisiljeni reševati samo s političnim aktivizmom, odnose pa smo približali stanju daj — dam, posebno pri mlajših in novih delavcih. Politično situacijo rešujemo od meseca do meseca z delitvijo tako imenovanih procentov in s

podobnim. Vzrokov je več, eden od glavnih je gotovo tisti, ki izvira iz etatično tehnokratskega, gospodarjenja, o katerem govorijo osnovne smernice v drugem delu.

Mislím, da je za bolj poglobljeno razpravo danes in tudi v naslednjih mesecih potrebno pogledati, kakšen je naš položaj in naš odnos do problemov v zvezi s splošno delitvijo narodnega dohodka in vlogo komunalnega sistema. Tu gre v prvi vrsti za problem delitve med občino in ostalimi politično teritorialnimi enotami in v manjši meri za delitev med družbeno politično skupnostjo in delovnimi organizacijami. Z obstoječim načinom nismo zadovoljni. Pri tem pa bomo morali ugotoviti, ali so tukaj objektivne ali subjektivne težave pri uveljavljanju načel naše ustave ali pa gre za to, da si mi zadeve tolmačimo pristransko in neobjektivno. Mogoče so potrebe, ki nas v to silijo, ali pa so samo prevelike želje. Na vsak način ne moremo in ne smemo vleči to polemiko v nedogled in moramo priti do jasnega stališča, ali imamo zares tako delitev, da eden dobi sredstva, drugi pa pristojnosti, ali pa je delitev v okviru naših družbeno ekonomskih možnosti neusklajena s potrebami oziroma z željami.

Druga na splošno dosti bolj interesantna delitev je tista v delovnih organizacijah, iz katere izhajajo osebni dohodki. Statistike vsebujejo točne podatke, kakoj se gibljejo osebni dohodki (Nadaljevanje na 10. strani)

Zasavski revirji v letu 1941

Piše: Lojze POŽUN

Dokler je bilo svetlo, so se na pohodu preko jar-kov in strmin še nekako razgledovali, ponoči pa so določali smer proti Bohorju z zemljevidom in kompasom. Ko so se prebili proti Babni gori in Vočjim jamam, so nato hodili vso noč v smeri Zusem—Dobrina, mimo Stare glažute in med Marofom in Gubnim proti Lesičnemu, dokler se 2. novembra zjutraj povzpeli na vrh Pašence. Sestradi in na smrt utrujeni so se utaborili kar sredi gozda in si zakurili. Po vsem, kar so doživeli, premočeni in brez odje, ki so jih bili prejšnjega dne z nahrbtniki vred odvrgli med bojem, pa niti zaspati niso mogli.

Komandant Stane in Zidanšek sta še pred spopadom pri Slivnici poslala bivšega komandirja Celjske čete Petra Stanteta—Skalo, ki je poznal okoliš, in Martina Greifa—Rudija na javko v bližini Lesičnega, da bi preko tamkajšnje terenske organizacije priskrbeli bataljono hrano in počitek. Ker sta nato drugi dan zvedela o borbi, se je Stante odpravil nazaj proti bataljonu, Greifa pa sta prišla Miloš Zidanšek in Werner Breznik—Ist obvestiti, da se bo bataljon prebil v drugo smer. Medtem ko se je potem Zidanšek namenil proti Celju, sta se Greif in Breznik odločila za odhod na Dolensko in se preko Krškega in Novega mesta prebila do Ljubljane.

Nemci so kmalu zvedeli za pot, po kateri je šel bataljon. Z 2. novembra popoldne jih je prišel namreč v Kozje naznaniti Ivan Trstenjak, šesdesetletni čestni delavec iz Loga. Od Jakanovega sina iz Loga je na-

mreč zvedel, da je prišlo popoldne ob pol desetih k njim pet s puškami oboroženih partizanov, doma iz Savinjske doline (med njimi je eden spraševal za svojega svaka Ivana Mačka, mlinarja in žagarja iz Senovega), ki so se najedli in nato odšli proti Bistriškemu grabnu. Fant jim je sledil do »Križane bukve«, kjer je opazil še mnogo drugih sledov. Jakanova sestra je Trstenjaka rotila, naj jih ne gre naznaniti, češ da partizani kočarjem tako nečejo nič hudega in da so jim dali celo denar in živca.

Ta partizanska skupina je bila patrulja prostovoljcev, ki jih je komandir Savinjske čete Letonja—Golob popoldne poslal razgledat se z nasprotnega hriba po okolišju. Skupino so sestavljali Golobov brat Lado Letonja—Mirko, Peter Sprajc—Slave, ki mu je prejšnjega dne padel oče, ter Ludvik Zupane—Ivo. Patruljo so Nemci presenetili v kmečki koči, a jim je uspelo pobegniti, le da je bil Peter Sprajc—Slave ranjen in je nato ostal pri nekem kmetu vse do konca aprila 1942. leta, ko se je priključil partizanski skupini Antona Vratnarja—Antonca in Janka Skvarče—Modrasa. Mirko in Ivo sta zašla še tisto noč k nekemu rudarju pri Senovem, ki jima je pokazal pot nazaj na Bohor. Ko sta prespala nekje pod hribom, sta popoldne našla vrh Bohorja sledove bataljona in ga tudi kmalu nato dohitela.

Dne 3. novembra so na orožniški postaji v Kozjem v navzočnosti vodje brežiške gestapa Lutza zasli-

Povedal je, da je partizanom, ki so bili po govorici sodeč iz trboveljskega okoliša, in so se prejšnji večer ob pol desetih ustavili v njegovi hiši, dal kruha in jabolka. Sami pa da so si zaklali prašiča in ga skuhal, medtem ko so njega z družino zadržali v sobi. V kuhinji so bili štirje partizani, v sobi sedem, več jih je jedlo v predsobi, ostali pa zunaj. Vseh skupaj je bilo 30 ali pa še več. Oboroženi so bili s puškami, pištolami in puškomitraljezi. Odšli so ob pol štirih zjutraj, in ker so mu naročili, da jih ne sme naznaniti, je odšel šele ob sedmih zjutraj po njihovi sledi, ki je peljala čez Zagorje (občina Pištaja) v smeri Sv. Vid—Pianina. Torej je bataljon 2. novembra predani na prostem, prišel zvečer s Pašence k omenjenemu Valantu, zjutraj 3. novembra pa odrinil preko Bohorja. Ze popoldne so se ustavili v lovski koči Fliedermaus, kjer so počivali in se ves dan greli okrog ognjev.

Zaradi visokega snega, stalnega nemškega zasledovanja, izčrpanosti borcev, in ker ni dobil zveze niti z Brežiško četo niti s članom celjskega okrožnega komiteja KPS Janezom Pečnikom, ki naj bi bil pripravil teren za prihod bataljona, se je bataljonski štab odločil za povratek v Savinjsko dolino.

Zaradi izdaja, ki so se na območju orožniške postaje Kozje vrstile ena za drugo prav v času, ko je prodiral tjakaj Štajerski bataljon, so Nemci z brežiško izpostavo gestapa na čelu še posebno močno nadzorovali ta predel.

(Se nadaljuje)

Smernice - poziv in obveznost

Na posvetovanju v Zagorju ob Savi je v razpravi sodeloval tudi član Izvršnega komiteja CK ZKS in predsednik Izvršnega sveta Slovenije, tovariš Viktor AVBELJ.

Uvodoma je tovariš Avbelj naglasil izreden pomen osnovnih smernic za predkongresno aktivnost Zveze komunistov.

»Izreden pomen teh osnovnih smernic je po mojem mnenju zlasti v dveh smereh:

Prvič: O smernicah razpravljamo v ZK, tako pri nas, kot po vsej Jugoslaviji. Mogoče se vse premalo zavedamo, kaj te smernice pomenijo, da pomenijo razpravljanje o takih stališčih, ki dejansko zadevajo ključno problematiko. Ne pomenijo samo razpravljanje po teh stališčih, temveč tudi formiranje določenih stališč ZK in željeno je, da preko delovanja ZK spoznajo ta stališča tudi vsi ostali družbeni faktorji. Istočasno, ko se o stališčih razpravlja po vsej Jugoslaviji, ko se konfrontira dejansko stanje v vsej Jugoslaviji, pa lahko ugotavljamo, da prav te smernice izredno točno obsegajo tiste probleme in tiste naloge, o katerih se pri nas, ne po zaslugah nekaterih organov z vrha, temveč po zaslugah konkretne situacije, največ govori, in ki obenem pomenijo ospredje celotne naše dejavnosti.

Nimam namena citirati smernice, ker ste te smernice prečitali, vendar bi bilo potrebno, da nam te smernice služijo kot stalni pripomoček pri političnem delu, kakor tudi pri ostalih družbenih dejavnostih, kjer naj tovariši sprojavajo sprejeta splošna načela. Formiranje teh stališč v predkongresni dobi je izredno važno že zato, ker tako enotno razpravljanje o najosnovnejših problemih lahko pomeni našo podporo pri konkretnem izvrševanju nalog, ki jih prikazujejo te smernice.

Drug važen moment je v tem, da ne bi bilo prav, če pravilno razumemo samo ta splošni pomen smernic za našo dejavnost v prihodnje, temveč če jih razumemo kot poziv in obveznost, da se bodo problemi premaknili iz mrtve točke, da vrsta problemov, ki jih omenjajo te smernice, ne bi smela biti samo predmet razprav v ZK in popularizacija, temveč da bi jih v tej dobi že dejansko reševali. Prav zato je popolnoma jasno, da razprave o teh smernicah ne morejo biti nobena kampanija, ker se vključujejo v naše življenje tako imperativno, da moramo pokazati, kako smo jih znali v tej predkongresni dobi usmerjati in reševati. To velja od zveze, preko republike, okraja in občine do posameznih gospo-

darskih organizacij. Pomen teh smernic je res trajne narave za vso aktivnost pred kongresom, in imamo še čas, da vrsto nalog v zvezi s temi osnovnimi smernicami uspešno izvršimo.

Smernice moramo obravnavati z ozirom na konkretno situacijo na tistem področju, na katerem se ta razprava odvija. Zato gre seveda priznati vsem naporom, ki skušajo ugotoviti, na kak način bi lahko te smernice dejansko realizirali v življenju.

V nadaljevanju razprave se je tovariš Viktor Avbelj držal pri obravnavanju delitve dohodka. Potem pa je govoril o osebnih dohodkih in standardu.

»Tovariši so uporabljali številke, sam jih ne bi rad uporabljal, ker nas večkrat lahko zavedejo, če niso popolnoma točne.

Brez dvoma je, da se veliko sredstev razdeljuje po delovnih organizacijah. Odnos med fondi in osebnimi dohodki se izboljšuje v korist fondov. Takrat, ko vsi postavljamo osebno potrošnjo v prvi plan, ko vsi govorimo, da vezemo osebne dohodke le na proizvodnjo, lahko ugotovimo, da se je pokazala težnja, da naši delovni kolektivi še vedno bolj gledajo na razvoj materialnih sil, kot da se zadovoljuje osebne potrebe ljudi.

Res je, da so delovne organizacije v Sloveniji v letu 1963 dale 40 milijard din za investicijsko vzdrževanje, in to v breme materialnih proizvodnih stroškov. 40 milijard dinarjev je bilo danih za investicijsko vzdrževanje predno je prišlo do kritike, da odpravimo osebne dohodke pod 25.000 dinarjev. Odpravljanje teh nizkih osebnih dohodkov bi znašalo v gospodarstvu 2 odstotka, v negospodarstvu pa 1

odstotek skupnega fonda osebnih dohodkov. Skupni neto osebni dohodki so znašali 205 milijard din, to se pravi, da bi dali letno več 4 milijarde din za osebne dohodke. To sem želel povedati zato, da pokažem, da so možnosti rešitve vprašanja osebnih dohodkov pod 25.000 din.

Eden izmed tovarišev je omenil akcijo za odpravljanje najnižjih dohodkov in jo ime-

smislu, da modernizirajo proizvodnjo. Veliko sicer govorimo o modernizaciji, a moderniziramo se v glavnem ne. Naše investicije so še vedno take, da so v primerjavi z najnovejšimi iznajdbami že zastarele. Izkoriščanje notranjih rezerv kot borba za naraščanje osebnih dohodkov je pa uspešno le, če take rezerve v resnici obstojajo.

V nadaljevanju svojega iz-

nega sveta Slovenije tovariš Viktor Avbelj med drugim tudi naglasil, da se morajo v razpravah angažirati predvsem člani ZK, in sicer na ta način, da postanejo nosilci kritike tistih pojavov, ki so nasprotni tendencam osnovnih smernic za predkongresno aktivnost Zveze komunistov. Opozoril pa je tudi, da morajo komunisti kritizirati konstruktivno.



Med petkovim posvetovanjem v Zagorju ob Savi

noval kot socialno akcijo, je pa to ekonomsko politična akcija, s poudarkom na ekonomsko.

Iz tega stališča je treba izhajati pri odpravi najnižjih osebnih dohodkov, na kar bi morale vplivati v prvi vrsti delovne organizacije v tem

vajanja se je tovariš Avbelj dotaknil nekaterih vprašanj v zvezi z izkoriščanjem zmogljivosti, ukrepov federacije, novem sistemu kreditiranja in o finansiranju teritorialnih enot ter še o nekaterih drugih vprašanjih.

V svoji razpravi je član IK CK ZKS in predsednik Izvrš-

Zasavski
GLASILO
IZ
ZASAVJA
TEDNIK

v vsako hišo

O zvezah brez ilustracij

(Nadaljevanje iz 13. številke)
Ostanki preteklosti: Da, te zveze so tudi ostanki preteklosti. Če že komu ni všeč — daljne preteklosti, lahko mirno zapišemo — bližnje. Ljudje si namreč povečini niso ustvarjali zvez zastran zabave in razvedrila. Obdobje revolucionarnega etatizma ali tako imenovanega administrativnega socializma je prav v osnovi nosilo pogoje, da so se take zveze napletale in razpredale. V sistemu distribucijskih odnosov je bila tedaj tista osnova, na kateri so lahko zveze uspevale in se bohotile. In kaj naj bi se pokazalo kot najhujša posledica, najhujši davek družbe, če ne tisto, kar se je mimo druž-

beno upravičene zavestne usmeritve in objektivnih ekonomskih zakonitosti osmislilo v nekaterih nesmislih stvari, pojmov, dimenzij, navad, duha, pasivnosti in primitivizma. Zveze in znanstva utegnejo namreč včasih »uradno« spreminjati neutemeljeno v utemeljeno, nespametno in nepremišljeno v pametno in premišljeno, negospodarno v gospodarno, nekoristno v koristno. Zveze pa so lahko tu in tam vodile do na splošno škodljivih izidov samo dotlej, dokler jih ni začela preprečevati energična usmeritev od distribucijskih odnosov h gospodarskim, dokler jih ob razvijajoči se materialni osnovi ni začela vetriti zavestna

usmeritev k upoštevanju objektivnih ekonomskih zakonitosti, prodor samoupravljanja in vrednotenja po delu. No seveda, celo v današnjem družbenoekonomskem sistemu, denimo na primer — pri bančnem kreditiranju, so možnosti, da bi se ognili gospodarskim utemeljitvam, zlasti v takih primerih, ko bi bile posamezne odločitve pridržane manjšim skupinam, katerih sklepi bi ne bili podrejeni objektivnim gospodarskim zakonitostim in splošni družbeni usmeritvi. Se so možnosti, da se poskušajo uveljaviti težnje, ki zanje ni opravičila. Noben družbeni organ nima sam po sebi vnaprejšnje odveze, ni imun zoper razne

vplive pri sklepih, ki se lahko izkažejo za nepravilne in nesmotrne. Dokler jih praksa in neusmiljeni bumerang stvarnosti ne odvzeta. Toda vesoljnih možnosti za razraščanje in gojitev zloglasnih zvez je čedalje manj. V novejši in obrnjeni varianti bi morda lahko rekli celo takole: tudi zapozneli ali na novo in iz drugačnih korenin revajoči se bojevniki zoper smiselne samoupravne odločitve, bojevniki za položaj oblasti v birokratskem pomenu besede, bodo morali čedalje bolj priznavati, da so jim vplivne zveze in znanstva majav poslednji okop in nezavarovan hrbet.

(Konec prihodnjic)
JELO GASPERSIČ

SPREJET NOV OBČINSKI STATUT – DRUŽBENI DOGOVOR OBČANOV

V soboto je bila v sejni dvorani Občinske skupščine Trbovlje seja splošnega družbeno političnega zbora trboveljske občine, ki so se je zraven odborikov trboveljske Občinske skupščine udeležili še predstavniki družbeno političnih organizacij. Na dnevnem redu sta bila razprava in sprejem novega statuta občine Trbovlje – družbenega dogovora občanov.

Dopolnjeni osnutek občinskega statuta so dali v

Trbovljah ponovno v javno razpravo v januarju. Občani ter organizacije in društva so dali v osnutku statuta pripombe, ki jih je komisija za izdelavo novega statuta občine pri dokončni redakciji bese-dila tudi upoštevala.

Po skoraj šesturni razpravi je v soboto splošni družbeno politični zbor trboveljske občine – in sicer kot prvi v Zasavju – sprejel nov statut občine Trbovlje. Sklenjeno je bilo, da naj se statut na-

tisne v tolikih izvodih, da ga bo prejelo vsako gospodinjstvo.

Ob zaključku seje je predsednik občinske skupščine Trbovlje Ado Naglav povzel misli iz razprave in naglasil, da je treba takoj začeti z uveljavljanjem novega občinskega statuta, zaradi česar bo treba čimprej vskladiti vse obstoječe predpise z določili statuta, komisija za izdelavo novega statuta občine pa za zdaj naj ne bi še končala z delom.

Nagrade za izboljšave

Delo komisije za tehnične izboljšave in izume, ki deluje pri Rudniku rjavega premoga Trbovlje-Hrastnik, je uspešno. Ker stalno spodbuja člane kolektiva k temu delu, dobiva vedno več predlogov.

Tako so bili pred kratkim nagrajeni trije člani kolektiva, ki so s svojimi izumi izboljšali proces dela. Inž.

Franc Jenčič je bil nagrajen za nevtralizacijo žveplenovodika s hipermanganom; Jože Knez, visokokvalificiran ključavničar, za izboljšavo na cevovodu črpalke za goščo in predstavitev vibratorja, Franc Pokleka, visoko kvalificiran strojni ključavničar, pa za ekonomičnejše izvlečenje jeklenih stojk pri kombinirani tesarbi. D.

Gibanje prebivalstva

Trbovlje

Rojstva: Angela Logar, Zagorje, Kolodvorska 20 – dečka; Jožeta Serjan, Gore 38 – dečka; Stefanija Sotenssek, Partizanski vrh 3 – dečka; Marta Grabnar, Selo 73 – dečka; Frančiška Hab-

jan, Selo 24, Zagorje – dečka; Kristina Doležalek, Dom in vrt 47 – dečka; Amalija Drolc, Selo 29, Zagorje – dečka; Marija Skočir, Zabjek 21 – dečka; Hedvika Juvančič, Kolodvorska 23, Zagorje – deklko; Ana Jeršin, Spod. Log 2 – dečka; Ljudmila Zupanc, Mali Kum 4 – dečka; Angela Slapar, Razpotje 10 – deklko; Amalija Uršič, Pod gozdom 10 – deklko; Antonija Robavs, Znojile 22 – deklko; Bronislava Erman, Novi dom 161 – deklko; Marjana Senkiš, Gabrsko 35 – deklko; Ana Komat, Jablanica 44 – deklko.

Poroke: Anton ASIČ, sadjar, Loke 31, Zagorje, in Heda Planč, trg. pom., Vodenska 53; Adolf Moškom, elektrotvarilec, Rudarska 2, in Vida Strnčnik, del., Dobovec 8.

Smrti: Franc Pleteš, upok., Zabjek 14 – star 69 let; Feliks Očepek, upok., Colniše 7 – star 53 let; Janez Ceperlin, upok., Hrastnik 254 – star 62 let; Marija Guna, roj. Tevšič, gosp., Gomilsko 84 – stara 77 let; Janez Slanšek, upok., Majenova 11 – star 87 let; Bernarda Molnar, roj. Vidregar, gosp., Nasipi 9 – stara 63 let; Terezija Papež, roj. Leskovec, gosp., Kol. 1. maja 29 – stara 45 let; Marijan Slak, upok., Savinjska 8 – star 77 let; Marija Krafogel, roj. Pogrjaje, gosp., Bevsko 12 – stara 78 let; Rozalija Hudišek, roj. Orehovec, gosp., Loke 8 – stara 88 let; Frančiška Zupančič, roj. Kuhar, upok., Trg revolucije 5 – stara 79 let; Filip Vajdič, upok., Loke 24 – star 63 let; Peter Kupšek, kmet, Knezdol 11 – star 75 let.

Poživitev dela fotoamaterjev-planincev

Planinsko društvo Trbovlje ima namen poživiti delo fotoamaterjev – planincev, in sicer z namenom, da se v sliki prikaže čimveč lepote naših gora in da se s pomočjo slik vzbudi tudi pri neplanincih zanimanje za gore.

Za začetek bo društvo prirejalo redne »Večere barvnih diapozitivov«, na katerih bodo člani društva prikazovali svoje najbolj uspele posnetke v barvah. Priredilne bodo v predavalnici Delavskega doma v Trbovljah. Prvi bo prikazoval svoje barvne diapozitive ing. Tone Bregant – v torek 7. aprila ob 7. uri zvečer. V naslednjih večerih bodo prikazovali svoje posnetke med drugimi še ing. Setinc, Tine Lenarčič, Janez Bizjak, inž. Majdič in Jože Belec.

V sodelovanju z Delavsko univerzo Trbovlje ter Turističnim društvom bodo iz najbolj uspešnih posnetkov sestavili album barvnih diapozitivov Trbovelj in zasavskih planin. šd

Formiranje novih komisij

Na zadnji seji Občinske zveze za telesno kulturo v Trbovljah so med drugim formirali tudi 5 novih komisij, ki bodo delovale v okviru občine Trbovlje, nekatere pa celo v zasavskem merilu. Vsaka od teh komisij ima najmanj pet članov, ki bodo izdelali tudi program dela za posamezne komisije in ga skušali tudi kar najuspešneje realizirati v tekočem letu.

● V komisiji za temeljno vzgojo in v telesno vzgojnih društvih »Partizan« so vključeni skoraj vsi profesorji in učitelji telesne vzgoje. Za predsednika te komisije so izvolili Alojza Finca, za tajnika pa Draga Sotlerja.

● V tekmovalni komisiji so vključeni predstavniki posameznih športnih panog. Dolžnosti predsednika so zapali Otonu Virtu, tajnik te komisije pa bo Mirko Pungertnik.

● Komisijo za rekreacijo bo vodil predsednik Simo Radulović, tajniške posle pa je prevzel Pavle Ličar.

● Kadrovska komisija pri ObZTK bo imela v prihodnje veliko dela. Tako je že v namenu, naj bi organizirala različne tečaje in seminarje, skrbela za kader v občini (štipendiranje) itd. Predsedniško

mesto je prevzel Slavko Jelen, ki je obenem tudi predsednik ObZTK Trbovlje.

● Zdravstvena komisija pa bo imela v svojih vrstah predvsem zdravnike in nekaj telesno kulturnih delavcev. Za predsednika te komisije so izvolili ing. Ivana Zupana, za tajnika pa dr. Mirka Carana, ki je med drugim tudi omenil na tej seji, da bo tudi ta komisija imela v bodoče precej dela, saj bo potrebno urediti

športno ambulanto, poskrbeti za kar najvestnejše röntgenske preglede in podobno. Športna ambulanta naj bi imela tudi svoj urnik v popoldanskih urah.

Rečeno je tudi bilo, da je treba omenjene komisije smatrati kot veliko potrebo, ki bo nadomestila in odpravila pomanjkljivosti in določene vrzeli, ki so se porajale doslej. Z delom v letošnjem letu, ko praznujemo 40-letnico zloma Orjune, pa bodo še tembolj lahko pokazali svojo pomembnost. Najti je skratka treba skupen jezik pri organiziranju »jugoslovanskih športnih iger«, ki imajo za osnovo občinska in medobčinska tekmovanja. š



Trbovlje

Zasavski
TEDNIK

GLAVNO
SEDE
ZASAVJA

Nov odpiralni čas v poslovalnicah Trgovskega podjetja »Prvi junij« v Trbovljah

Trgovsko podjetje »Prvi junij« Trbovlje objavlja nov odpiralni čas v vseh poslovalnih enotah, ki velja od 1. aprila 1964, in sicer:

- v poslovalnicah »Avtomaterial«, »Obrtnik« in »Železnina« od 7.30 do 12. ure in od 16. do 18.30;
- v poslovalnici »Živila« – samopostrežba (v K-4): od 7.30 do 11.30 ter od 14. do 18. ure;
- v vseh ostalih poslovalnih enotah podjetja pa od 7.30 do 11.30 in od 16. do 19. ure;
- v poslovalnicah »Gabrsko« in »Za Savo« ostane delovni čas nespremenjen.

Ob sobotah pa bo v vseh poslovalnicah delovni čas od 7.30 do 12. ure.

Dežurstvo ob sobotah popoldne ostane nespremenjeno in po istem redu kot do sedaj.

Trgovsko podjetje »Prvi junij« v letu 1963

Kolektiv trgovskega podjetja »Prvi junij« iz Trbovelj je ob pregledu poslovanja v letu 1963 ugotovil, da so bile vse postavljene naloge zadovoljivo opravljene. Delovna organizacija skrbi za vzdrževanje in obnavljanje poslovalnic, zraven tega pa odplačuje letno še 22 milijonov dinarjev za zgradbe in opremo, ki jo uporablja. Za kritje odplačil anuitet, obveznosti do skupnosti, poslovne stroške in sklade ter osebne dohodke zaposlenih je bil lani odobren pribitek na nabavne cene v višini 16,5%; trgovsko podjetje »Prvi junij« pa je zaračunavalo povprečni pribitek v višini 15,43%. Povprečni pribitek se v zadnjih letih ni povečal, čeprav so se v tem času občutno povečali nekateri drugi stroški.

Promet na drobno se v lanskem letu ni povečal sorazmerno z drugimi kraji. Trgovsko podjetje »Prvi junij« Trbovlje je lani doseglo 2 milijardi 60 milijonov din prometa, od česar odpade 24% na živila, 1,5% na alkoholne pijače in 74,5% na industrijske izdelke. Omeniti velja, da se cene osnovnemu potrošnemu blagu lani niso bistveno spremenile. Kljub povišanju

prometa so se lani znižali stroški delovne organizacije za 4%.

»Prvi junij« je lani ustvaril 18 milijonov din poslovnega sklada in 6 milijonov dinarjev sklada skupne porabe, vendar so skladi tako minimalni, da z razpoložljivimi sredstvi ne bo mogoče urediti potrebnih prostorov za prodajo pohištva in ograditi prostor za vskladiščenje gradbenega materiala. Iz sredstev sklada skupne porabe pa bodo krili obveznosti za že zgrajena stanovanja in za nakup novih stanovanj za člane kolektiva.

Trgovsko podjetje »Prvi junij« Trbovlje je skušalo sodelovati z industrijskimi delovnimi organizacijami v Trbovljah in je v ta namen navezalo poslovne stike, vendar velja omeniti, da nekatere večje delovne organizacije menijo, da je tako sodelovanje nepotrebno in nekoristno.

V trgovskem podjetju »Prvi junij« v Trbovljah ugotavljajo, da bi bila za še boljše poslovanje nujna pomoč potrošnikov in upravnih organov občinske skupščine. Opozarjanje na nepravilnosti pa bo v korist delovne organizacije in potrošnikov. I.M.

TELESNI VZGOJI USTREZNO MESTO

Zadnje razprave v organih Republiške skupščine in Skupščine okraja Ljubljana so nakazale vrsto vprašanj s področja telesnokulturne dejavnosti, ki zavirajo hitrejši in množičnejši razvoj telesne kulture v Sloveniji.

Te razprave bi morale vzbuditi tudi Skupščino občine Hrastnik, njene organe in pa hrastniške delovne organizacije, da bi resneje pristopili k reševanju problemov, ki zavirajo delo in sploh razmah telesne vzgoje v občini.

Ob vzporejanju družbeno ekonomskega razvoja v hrastniški občini, predvsem na področju industrije, s razvojem na področju telesnovzgojne dejavnosti, je mogoče trditi, da telesnovzgojna dejavnost močno zaostaja za tem razvojem; saj vzporedno s razvojem industrije ni bilo poskrbljeno za napredek udejstvovanja na področju telesne vzgoje, tako za člane delovnih kolektivov, predvsem pa za mladino.

Potrebno je prenehati z dosegajo prakso. Članom kolektivov je treba zagotoviti takšno obliko rekreacije, ki jim bo najbolj pristopna in tudi potrebna. Ugotovljeno je, da prav telesna vzgoja najbolj deluje na fizične sposobnosti in da psihično krepki delovnega človeka ter vsestransko vpliva na njegov razvoj. Zato pa je potrebno večje razumevanje, boljše metode delovanja in materialna pomoč, ker bo mogoče le na ta način doseči, da se bo telesna vzgoja utrjevala in delovala kot splošno družbeno koristna dejavnost. Tako bodo tudi telesnovzgojne organizacije postale odgovoren činitelj

telesne vzgoje v občini. To pa seveda zahteva, da bodo delavci na področju telesne vzgoje dobili boljši družbeni položaj, da bodo deležni večjega razumevanja in večje materialne in moralne pomoči. Občinska skupščina naj bi odločila, kateri družbeni činitelji naj bi podprli razvoj telesne vzgoje in predvsem, v kakšni obliki in obsegu je treba organizirati pomoč in sodelovanje družbenih organov in samoupravnih organov delovnih organizacij.

Trenutno je v Hrastniku 17 društev s približno 500 člani, med katerimi prevladuje mladina. Vendar nekatera društva samo životarijo — največ zaradi neurejenih materialnih pogojev. Trditi pa je mogoče, da bi bila v primeru, če bi bili pogoji za delovanje boljše, večja množičnost in pestrost dela.

Težave se porajajo tudi okrog vzdrževanja telesno vzgojnih objektov. Dom TV Partizan propada, sredstev za obnovo ni. Objekti SD Rudar so novi — stari so le štiri leta, vendar tudi ni sredstev za vzdrževanje. Na igrišču ni garderob. Te težave povzročajo, da se ne razvijajo druge dejavnosti, onemogočajo pa še množičnost, za katero pa so sicer dani vsi pogoji.

Prepričan sem, da bi bilo mogoče ob tesnejšem sodelovanju in ob urejenih materialnih pogojih za delo telesnovzgojnih organizacij doseči na področju hrastniške občine mnogo več, se pravi večjo množičnost in boljše kvaliteto. To pa naj bi bil v prihodnje skupni cilj nas vseh.

T. P.

V soboto sprejem novega občinskega statuta

V soboto bo Občinska skupščina Hrastnik kot druga v Zasavju obravnavala osnutek novega statuta občine Hrastnik in ga — kot računajo — tudi sprejela. Zraven tega bo Skupščina občine Hrastnik

na seji razpravljala po predlogu dnevnega reda še o predlogu odloka Okrajne skupščine Ljubljana o udeležbi okraja pri prispevku na družbenem investicijskem skladu in dala soglasje k te-

mu in razpravljala ter skledala o predlogu sklepa o prenosu pristojnosti Občinske skupščine na svet za splošne in notranje zadeve v zadevah samoupravljanja v upravi občine Hrastnik.

VEČJA POZORNOST ŠOLSTVU V HRASTNIKU

V zadnjem času so se v Hrastniku pričele živahne razprave okrog problematike šolstva. Že pred začetkom šolskega leta v preteklem letu se je v Hrastniku pojavilo resno vprašanje, kako pričeti z normalnim poukom. Vrsta spsobnih prosvetnih delavcev je odšla iz občine, delno tudi zaradi neurejenih materialnih pogojev šolstva. Poleg tega so v hrastniškem šolstvu številni problemi kadrovskega značaja, odnosov med posameznimi šolami, materialne oskrbe šol itd.

Družbeno politične organizacije so dale več pobud za urejanje teh problemov. Brez dvoma, da je eden izmed osnovnih materialnih položaj šolstva v komun. Odnos do šolstva je nujno spremeniti. Osebnih dohodki prosvetnih delavcev močno zaostajajo za industrijo in še več za drugimi družbenimi službami. Zlasti v zadnjem času, ko se v občini rešuje vprašanje najnižjih osebnih dohodkov, so postala ta razmerja še bolj zaskrblijoča. V Hrastniku so si edini v tem, da ob-

stoječi položaj, ki ga ima šolstvo v komun v materialnem pogledu, ne daje praktično nobenih perspektiv temu področju. Zaradi tega so v zadnjem času tako na sejah občinske skupščine, kot na sestankih SZDL, komiteja ZKS in zlasti še na informativnih konferencah nakazali problem, ki se mora predvsem rešiti v spremenjenem in bolj objektivnem odnosu do šolstva. Iz tega jasno izhaja, da je nujno poiskati tudi sredstva za ureditev tega problema.

V dokajšnji meri pa vso to zavisi tudi od prosvetnih delavcev samih. Odpraviti je treba nesoglasja med posameznimi šolami, ki se predvsem odražajo v pogledu razdelitve sredstev, funkcioniranja posameznih šol itd. Oblastni in politični forumi so si tudi enotni v tem, da se lahko v občini rešuje samo problem šolstva kot celote, ne pa problematiko vsake posamezne šole. Zatorej je nujno, da se prosvetni delavci sami dogovore o problematiki, ki nastaja med posameznimi šolami, da razčistijo danes še nerešena vprašanja, da poiščejo enotnejše kriterije tako v delitvi osebnih dohodkov, kot tudi v delitvi sredstev nasploh. Brez dvoma je prav, da ugotove tudi, ali obstajajo notranje rezerve na posameznih šolah, kje so in kako jih je odpraviti. Občinska skupščina bo na ta način lažje reševala, predvsem pa lažje opravičevala nujnost, ki je neizpodbitna, in ki se odraža predvsem v objektivnem pa tudi bolj poštenem vrednotenju šolstva in prosvetnih kadrov.

POROČATI O GIBANJU CEN!

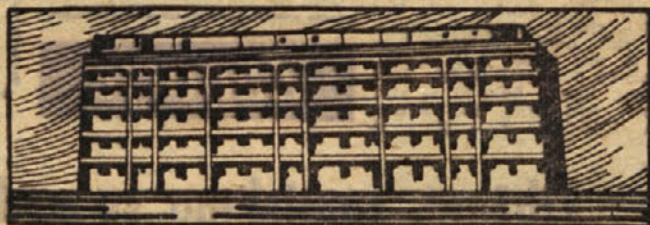
Ko je Občinska skupščina Hrastnik na zadnji seji razpravljala o statutih delovnih organizacij s področja občine, je sklenila priporočiti trgovskim, gostinjskim in

Potrošniki iz Hrastnika, zlasti pa še gospodinjje, bodo s priporočilom hrastniške občinske skupščine vsekakor soglašale.

T.

Hrastnik

mesarskim delovnim organizacijam, da v statute vnesejo določbe, da so dolžne poročati potrošnikom o gibanju cen posameznih artiklov in o eventualnih spremembah predmeta poslovanja delovnih organizacij in o ostalih spremembah, in sicer na način, kot ga predvidevajo družbeno politične organizacije v kraju.



Rezervni oficirji in podoficirji o svojem delu

Na zadnji letni konferenci ZROP v Hrastniku so razpravljali o več aktualnih vprašanjih, tako o prenašanju tradicij NOB na mladi rod, o vključevanju članov ZROP v članske organizacije, o izvencarnadni vzgoji in o strokovnem dvigu članstva.

Lani so v organizacijah ZROP prešli na individualni način študija. Člani sicer prebirajo »Vojaški informatore«, vendar pa so na občnem zboru predlagali, da naj bi se v prihodnje organizirali sestanki, kjer bi se pogovarjali o zadevah, ki jih pove-

samezni člani ne razumejo.

Organizacija ZROP v Hrastniku je lani dosegla lepe uspehe. Od 303 članov se je testiranja udeležilo kar 97%, 85% članov pa je na testiranju pokazalo zadovljivo znanje. Zadovoljive uspehe pa so dosegli tudi na področju izvencarnadne vzgoje. Tudi lansko taborjenje obveznikov PVV je uspelo, prav tako pa so uspeli dobiti za predavatelje in mladince nove uniforme, zraven tega pa še nekaj ponazoril za pouk, s čimer bodo lahko še izboljšali znanje mladincev — obveznikov PVV. D. M.

DOL PRI HRASTNIKU: za samostojno krajevno skupnost

Na Dolu pri Hrastniku so pred časom, ko so razpravljali o ustanovitvi in območjih krajevnih skupnosti predlagali, da naj bo v Hrastniku le ena krajevna skupnost. Na

zadnjem sestanku aktiva, ki so ga sestavljali člani vodstva krajevnih organizacij SZDL in bivšega krajevnega odbora, in ki je bil sklican na pobudo občinskega odbora SZDL, pa so se dogovorili, da naj bo za Dol z Brnico delovala samostojna krajevna skupnost.

Vprašanje je le, kakšni organi samouprave naj delujejo v okoliških vaseh. Ker želijo o tem izvedeti mnenje občanov, bo krajevna organizacija SZDL Dol pri Hrastniku v soboto in nedeljo sklicala sestanke, na katerih se bodo pogovorili o tem. Organizacija SZDL predlaga, da naj bi na

tistih področjih delovali po potrebi režijski odbori.

Na Dolu pri Hrastniku bodo pristopili k izdelavi osnutka statuta krajevnih skupnosti. V ta namen so imenovali posebno komisijo, ki jo sestavljajo člani vodstva KO SZDL in bivšega krajevnega odbora Dol, in ki je že začela s delom. D. M.

Gibanje prebivalstva

Hrastnik
Rojstev na domu ni bilo!
Poroke: Ignac Stopinšek, del. Hrastnik 13, in Miroslava Žužek, del. Hrastnik 18; Franc Bobek, klepar, Trbovlje, kol. 1. maja 7, in Olga Zibret, Dol 136; Velimir Petrovič, zobozdravnik, Hrastnik 350, in Breda Saviozzi, pred. učit., Hrastnik 140.
Smrt: Marija Vidensček, rej. Ramšak, gosp., Hrastnik 96 — stara 69 let.

42-urni delovni teden v Industriji gradbenega materiala Zagorje

V jeseni preteklega leta je bila pri delavskem svetu Industrije gradbenega materiala Zagorje ob Savi formirana komisija za uvedbo 42-urnega delovnega tedna. Naloga komisije pa je bila, proučiti vse možnosti za uvedbo poskusnega obratovanja s skrajšanim delovnim časom. Omenjena komisija je izdelala tudi več variant, ki so temeljile na osnovnih zakonskih zahtevah — to je povečanju storilnosti ob istem številu zaposlenih.

Najbolj problematična je bila seveda uvedba skrajšanega delovnega časa v obratih, ki obratujejo v treh izmenah; tako na primer Zganje apna v jaškasti pečeh in hidriranje apna. Med samo javno razpravo ob predloženih alternativah je sprva prišla v nekaterih primerih do izraza težnja, naj bi vprašanje prehodov pri obratovanju v treh izmenah reševali z nadurnim delom. Taka rešitev bi bila seveda najbolj enostavna, vendar pa s tem ne bi bil dosežen osnovni namen te akcije — skrajšan delovni čas v korist prostega časa, ki ga delavec koristi za rekreacijo in počitek.

Po temeljiti razpravi in pojasnjevanju osnovnih pogojev za uvedbo 7-urnega delavnika je bil sprejet predlog, da se prične s poskusnim obratovanjem, in sicer tako, da kurjači npr. prično z delom ob 6. uri in končajo ob 13. uri, medtem ko pomočniki kurjačev pridejo na de-

lo ob 7. uri in končajo ob 14. uri. Isti razpored pa velja tudi za ostali dve izmeni. Podobno pa naj bi potekala menjava tudi v hidrirni, za zaposlene pri pečeh v obratu II. pa je bil sprejet sklep, da bodo uvedli poskusno obratovanje v 4 izmenah z istim številom zaposlenih.

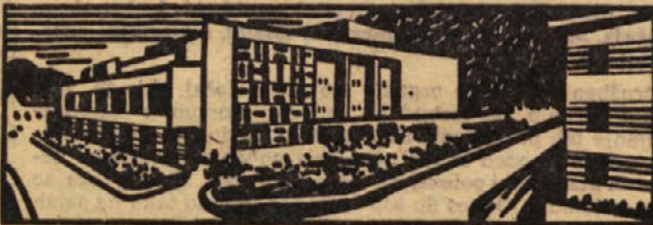
Komisija je predložila delavskemu svetu podjetja predlog o uvedbi 7-urnega delavnika v potrditev, v novembru preteklega

leta pa je ta predlog tudi že potrdila Občinska skupščina Zagorje.

S 1. decembrom 1963 je IGM pričela kot prva v občini obratovati s skrajšanim delovnim časom. Dosedanji rezultati kažejo, da je bila ta odločitev dobro pripravljena, saj podjetje v tem času izkazuje nezmanjšano proizvodnjo ob enakih osebnih dohodkih, medtem ko se je storilnost povečala za 14 %.

Poudariti je tudi treba, da je podjetje trenutno v prehodni fazi za uvedbo mehanizacije v kamnolomu I., kar zahteva še dodatne napore kolektiva, ki si je zadal precej visoke planske naloge za letošnje leto.

Brez dvoma pa jih bodo realizirali z ozirom na visoko delovno zavest, ki izvira iz solidne delavske samouprave. E. A.



Občni zbor RK Loke-Kisovec

V ponedeljek, 23. marca, je bil v dvorani DPD Svoboda

Gibanje prebivalstva

Zagorje
Rojstev na domu ni bilo!
Poroke: Nikodem Karlovec, mizar, Cesta zmage 47, in Anica Zajc, šivilja, Loke 47; Ignac Vrbič, posestnik, Boravak 14, in Leopolda Mohorič, gosp., Boravak 14; Peter Kunstelj, šofer, Trbovlje, in Veronika Kramar, pletilja, Prečna pot 13; Miroslav Pregelj, šofer, Ravenska vas 54, in Ivana Smagur, trg. pom., Polje 8; Pavel Stupnikar, ključ., Polje 10, in Margareta Brenčič, usl., Kranj.

Smrti: Alojz Jančar, del., Vače 19 — star 62 let; Ivan Ostrožnik, rud. upok., Jablana 5 — star 82 let; Ignac Srša, upok., Kopalniška 8 — star 84 let; Jože Sikovec, upok., Selo 81 — star 65 let; Ana Srša, roj. Brvar, gosp., Kopalniška 8 — stara 84 let.

v Kisovcu redni letni občni zbor krajevne organizacije RK, ki šteje preko 600 članov. Kljub temu da je bil zbor pretežno slabo obiskan, so sprejeli vrsto sklepov, ki bodo vodilo za doseganje še lepših uspehov v bodoče. Med drugim so na tem letošnjem občnem zboru tudi proglasili dve nadvse delavni sodelavki za častnega člana. To sta Kati Ržišnik in Marija Medija, ki delata v tej organizaciji že vsa leta po osvoboditvi. (rap)

Zagorje

Še enkrat:

KAKO JE S STATUTOM GRADBENEGA PODJETJA

Od komisije za statute delovnih organizacij pri Skupščini občine Zagorje ob Savi smo prejeli na prispevek »Kako je s statutom Gradbenega podjetja«, objavljen v 12. številki ZT, daljše pojasnilo, iz katerega povzemamo naslednje:

Komisija za statut OS Zagorje ob Savi je bila imenovana šele oktobra 1963 in aprila 1963 osnutka statuta ni mogla sprejeti. Po pregledu prispelih pošte v vložišču pa je tudi ugotovila, da Gradbeno podjetje Zagorje osnutka statuta še do 27. 3. 1964 ni predložilo omenjeni komisiji.

Komisija je poslala delovnim organizacijam več okrožnic, v katerih je prosila za poročanje o težavah pri izdelavi osnutkov statotov, zahtevala je poročilo o delu komisij, zlasti pa še o obravnavanju osnutkov statotov med kolektivni. Gradbeno podjetje Zagorje je 21. 12. 1963 sporočilo, da ni naletelo na bistvene probleme. Ker so v GP Zagorje zatrdili, da so osnutek statuta poslali, je bilo ponovno ugotovljeno, da Občinska skupščina Zagorje ob Savi osnutka statuta ni dobila. Zato je komisija spet zahtevala, da naj pošlje Gradbeno podjetje osnutek statuta, in sicer skupaj s pripombami kolektiva oziroma z dokazom, da je kolektiv osnutek statuta obravnaval. Gradbeno podjetje pa na to sploh ni odgovorilo oziroma do 27. marca še ni dostavilo komisiji za statute pri OS Zagorje ob Savi osnutek statuta v obravnavo.

Počitniško središče Zagorjanov v Savudriji

Doslej je imel le kolektiv rudnika rjavega premoga Zagorje svoj počitniški dom, in sicer v Crikvenici. Člani drugih zagorskih delovnih kolektivov pa pravzaprav niso imeli prilike, da bi letni oddih preživeli ob morju. Sicer je imela pred leti Počitniška skupnost pri Občinskem sindikalnem svetu Zagorju ob Savi počitniški dom v Vrsarju, ki pa

ni bil niti lokacijsko, niti funkcionalno, primeren. Zagorjani so se zaradi tega odločili za gradnjo počitniškega središča, in sicer v Savudriji. Ze letos bo zraven kuhinje in jedilnice zgrajeno 5 hišic, v katerih bo lahko letovalo okrog 60 oseb.

Tistim Zagorjanom, ki preživijo letni oddih ob morju, se bodo letos pridružili že prvi dopustniški dom v Vrsarju, ki pa

gorju ob Savi računajo, da bodo v naslednjih letih počitniško središče v Savudriji dograjevali in tako dali možnost vsem zaposlenim v občini, da preživijo svoj oddih ob morju.

Pričakovati je mogoče, da se bo Savudrija že v doglednem času razvila v pomembno rekreacijsko in počitniško središče članov zagorskih delovnih kolektivov.

Občani, zamislimo se nad tem!

Prejšnji teden (22. in 24. marca) so bili sklicani zbori volivcev, tako na terenu kot v središču mesta. Prav na podeželju so bili zbori (z izjemo Izlak) dobro obiskani in opravljeni, medtem ko zborov v samem mestu (z izjemo ene volilne enote v Kisovcu in volilne enote v topliški šoli) ni bilo. Vse je izgledalo, da je to spontan odpor do osnutka statuta občine, ki je bil osnovna tema razgovora na zborih volivcev.

Vprašajmo se, ali res ni med občani zanimanje za tisti del ustave, ki je njim najbližji? Ali res nimamo nobenega interesa za življenje v naši komuni?

Res je, da so bili zadnji čas zbori volivcev pogostejši in da je zaradi tega čutili malce »sutrjenosti« še prav posebno, ker je to gradivo bolj »paragrafsko« in manj prijemljivo za slehernega občana, ker pač ne obravnava njegovih trenutnih potreb, kot je to slučaj pri družbenem planu in proračunu občine.

Morda je delček resnice v tem, da zborov ni bilo, v dejstvu, da so zbori volivcev o marsičem razpravljali in sklepali ter predlagali, zraven pa vpraševali, vendar na to niso

dobili odgovorov; dogodilo se je celo, da je bila neka zadeva urejena prav nasprotno, kot pa je bila želja volivcev. Jasno je, da v takih pogojih volivci izgubljajo voljo, kar je gotovo tudi vzrok za slabo udeležbo.

● Največji del volivcev pa je enostavno toliko neodgovoren, da se mu na zboru volivcev niti ne zdi priti, še manj pa, da bi na njem razpravljali. Prav isti volivci pa so v raznih gostinskih lokalih najbolj glasni in »pametni« kar zadeva občinsko politiko,

vendar samo za ozek krog izbrancev, ne pa za širšo javnost oziroma skupnost.

Prav zato se poraja vprašanje, kako naj v takih pogojih odigrajo volivci in občani svojo vlogo v bodočih krajevnih skupnostih in njeni samoupravi, če za to ni interesa, niti volje. Skoraj vsakemu je jasno, da dobivajo zbori volivcev iz dneva v dan večje pristojnosti, mimo katerih ne bo mogoče reševati zadev, tako krajevnih skupnosti, kot občinske skupščine.

Zamislimo se nad sistemom rotacije v naši družbi in »postavimo« se v vlogo občinskega odbornika — člana občinske skupščine, katerega smo izvolili prav mi — volivci, zdaj pa mu pri njegovih prizadevanjih nismo pripravljeni pomagati, kot da je to samo njegova naloga, nas volivcev pa to sploh ne zadeva. Če tako ocenjujemo naše naloge, potem se nam nujno vsiljuje

vprašanje, zakaj tako?

Se vedno prevladuje med našimi občani mnenje, da nima smisla razpravljati na zborih volivcev, češ, saj smo to že slišali v radiu ali televiziji, in čitali v časopisu, zato bodo že »drugi«, ali naj »drugi« uredijo. Resno se vprašamo, kaj pa predstavljajo ti tako imenovani »drugi«? Ali nismo mi vsi tisti, ki smo, vsi kot eden, odgovorni za celotno družbeno dogajanje v naši komuni. Ali ni naša obveznost — kot človeka — do družbe enaka? Ali je res vse breme prenešeno samo na voljene člane, ki so pred volivci odgovorni?

Brž ko hočemo odgovoriti na ta vprašanja, se pred nas postavlja obveznost kot občana — volivca, da s svojimi močmi in sposobnostmi prispevamo s predlogi, kritičnimi pripombami in podobno do tega, da bo sleherni res sam sebi oblast, kar je naš osnovni namen. Se vedno smo

nekako pod vtisom »komande od zgoraj« in nikakor ne moremo iz teh zastarelih in preživelih oblik dela. Danes, ko vsa naša prizadevanja izhajajo iz človeka in za človeka, potem bi bila naša osnovna dolžnost, da skušamo to, kar nam je dano, izkoristiti v prid sebi in vsej naši družbeni skupnosti.

Res je, da so tu in tam še prenekateri pomanjkljivosti, ki ovirajo ta razvoj in začrtana hotenja, zato pa ne smemo ob vsaki naši napaki obupati in dvigniti roke, pač pa se še bolj truditi, da v skupnih prizadevanjih posameznikov in širše družbene skupnosti dosežemo vse tiste ideale, za katere delamo.

Navsezadnje pa se moramo zavedati tudi dejstva, da smo vsi člani naše družbene skupnosti in da ni pravice brez dolžnosti! In ena od teh dolžnosti so nedvomno prav zbori volivcev! Občani Zagorja ob Savi, zamislimo se nad tem!

Piše: SLAVKO AJTIČ, predsednik ObO SZDL

Seja Občinske skupščine Litija

V ponedeljek je bila v Litiji 10. redna seja Skupščine občine Litija. Občinska skupščina je sklenila, da bo na prihodnji seji — ki bo 8. aprila — razpravljala o novem statutu občine Litija.

Predsednik litijske občinske skupščine Stane Pungerčar je seznanil na ponedeljkovi seji Občinsko skupščino z delom komisije za izdelavo novega statuta občine Litija. Komisija je pri končni redakciji besedila upoštevala predloge občanov in bo tako dopolnjeni osnutek dala v razpravo splošnemu družbeno političnemu zboru, ki bo zasedal 8. aprila. Na seji je bilo podano tudi informativno poročilo o statutih delovnih organizacij. Ker komisija za statute delovnih organizacij doslej še ni pre-

vse področij našega življenja. V kratkem bo — kot je bilo dano obvestilo na seji Ob-

činske skupščine Litija — samostojna seja zbora delovnih skupnosti, na kateri bodo obravnavali analizo o stanju gospodarstva v občini, s posebnim ozirom na problematiko v Predilnici in Industriji usnja. -a



Litija

ZAKAJ POD PLANOM?

jela osnutke statotov 10 delovnih organizacij, je bilo sprejeto priporočilo, da naj v teh delovnih organizacijah pohoiti z izdelavo osnutkov statotov in z javnimi razpravami o tem.

Skupščina občine Litija je obravnavala tudi analizo o sklepih zborov volivcev, ki so bili v januarju in februarju. Sprejela je sklep, da naj bi predloge obravnavali posamezni pristojni sveti, v glavnem pa naj bi vse predloge obravnaval svet za splošno in notranje zadeve. Na zadnjih zborih volivcev je bilo sprejeto več sklepov, skorajda iz

Ze nekajkrat je bilo v Zasavskem tedniku objavljeno, da Poslovna enota Litija — Rudnikov svinca in topilnice Mežica ne izpolnjuje planskih nalog. Vzroki za to pa so v glavnem v pomanjkanju svinca in jamski izkopnini in pomanjkanju delovne sile.

V letu 1961 je bila po pomoči maličnega podjetja zgrajena nova flotacija, za katero so bili izdelani načrti na podlagi ocenjenih zalog rude. Obratovanje pa je pokazalo, da so bile te zaloge optimistično ocenjene, tako glede na količino svinca kakor tudi na samo količino jamske rude. Pokazala se je nujna potreba po obsežnejših raziskovalnih delih, da bi se rudne zaloge obnovile in povečale, kar je seveda vezano na daljši razvojni program. V preteklih letih pa so rudarji kljub nizkim zalogam vseeno nakopali predvidene količine rude, vendar zaradi nizkega procenta svinca v rudi ni bil izpolnjen plan proizvodnje svinčevega koncentrata oziroma finančni plan.

Ker pa je sedanje odkopno polje v hribu Sitarjevec že

precej izčrpano, potekajo raziskovalna dela izven tega območja. S petimi globinskimi vrtnami so v lanskem letu ugotavljali, kam se rudišče razteza. Dve vrtni sta bili negativni, tri pa so bile pozitivne, in sicer v smeri od Sitarjevca proti Dobravi. Na osnovi tega pa so pričeli z izkopom proge iz sedaj najnižjih delov jame (kot 180) s smeri vseh treh vrtn. Delajo pospešeno, da bi čimprej prišli do ležišča in kolikor bodo te zaloge ekonomične (kar prič-

kujejo), bodo morali pristopiti k izdelavi projekta za odpiranje tega novega polja. Z ozirom na večjo oddaljenost od flotacije bo treba urediti tudi prevoz rude, zaradi precejšnje globine pa predvidevajo izvoz po jašku z izvoznim strojem.

Pereč problem podjetja je tudi pomanjkanje delovne sile. Pred nekaj leti je rudnik zaposloval 115 ljudi — samih domačinov, sedaj pa je od 85 zaposlenih le še okoli 60 domačinov. V glavnem primanjkuje delovne sile za jamska dela, za zunanja dela pa jih je trenutno dovolj.

V letu 1963 so bili doseženi lepi učinki, saj se je povečal jamski učinek v primerjavi z letom 1961 za 32 odst., skupni rudniški učinek pa za 77 odst. S povečanjem števila delavcev bi se vsekakor izboljšala proizvodnja svinčevega koncentrata.

V lanskem letu pa so pričeli tudi z industrijskimi poskusi flotiranja barita, rezultati pa so pokazali, da je z delno

prevladovala mišljenja, da se komunisti ne smejo ustavljati pred določenimi objektivnimi težavami, marveč je potrebno spodbuditi vse subjektivne sile za reševanje teh problemov doma. Se posebej je bil poudarek na razvoju samoupravljanja, pri čemer je bilo omenjeno, da naj vsi člani kolektiva v celoti sodelujejo pri odločanju v naših gospodarskih organizacijah. D.

Ugotovitve — napotki za nadaljnje delo

Tudi na področju litijske občine so se že začeli pripravljati na VIII. kongres Zveze komunistov Jugoslavije.

Občinski komite ZK Litija je doslej pripravil sestanke štirih aktivov članov ZK, in sicer odbornikov občinske skupščine, vodilnih delavcev v delovnih organizacijah, v organizaciji SZDL in v organizaciji zveze sindikatov. Na sestankih teh aktivov so razpravljali o aktualnih nalogah članov in organizacij ZK. V naslednjih dneh bodo sklicani še sestanki aktivov članov ZK, ki delajo v samoupravnih organih, v organizaciji ZMS, in aktivov tehnične inteligence in prosvetnih delavcev. Vse razprave temeljijo na osnovi analiz, zaključki s teh razgovorov pa bodo koristili pri nadaljnjem delu.

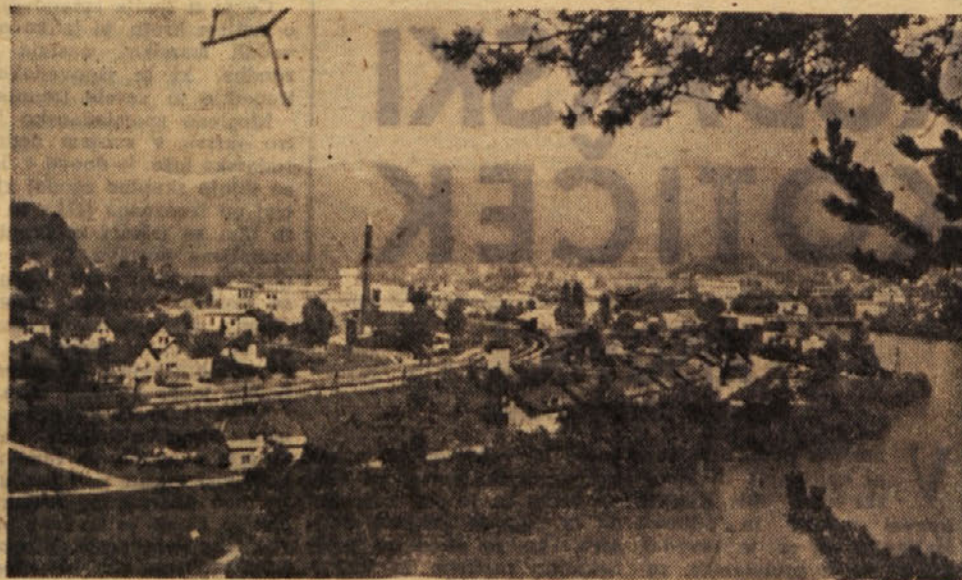
V Litiji poudarjajo, da želijo na začetku priprav na VIII. kongres ZK naj-

prej usposobiti članstvo in organizacije ZKJ, da bodo razumeli tekočo problematiko in situacijo v občini. V ta namen bodo pripravili tudi enodnevne seminarje za člane občinskega komiteja ZK, za člane komisij pri ObK ZK in za OO ZK. Zraven tega bodo pa pripravili še področne razgovore z vodstvi osnovnih organizacij ZK in člani ZK, ker želijo od članstva izvedeti mnenja o novi vlogi ZKJ in o situaciji, ki je v občini.

Omeniti še velja, da bodo sodile v okvir predkongresnih priprav tudi razprave v organizacijah Socialistične zveze, v sindikalnih podružnicah in v organizacijah ZMJ, ki jih bodo pripravili z namenom, da o vseh problemih, o katerih bo razpravljal VIII. kongres ZKJ, razpravljajo predhodno v kar najširšem krogu družbeno političnih delavcev. L.

Narodnitate

Zasavski
GLASILO
SZDL
ZASAVJA
TEDNIK



Panorama Litije

naši DOPIŠNIKI
poročajo

Sedem elektrarn na Savi od Litije do Krškega bi lahko zgradil postopoma in poceni

Veriga hidroelektrarn s 7 stopnjami na Savi, na odseku od Litije do Krškega, bi proizvajala blizu 1 milijardo kilovatih ur. Gradnja bi veljala 28 milijard dinarjev; to je povprečno 4 milijarde za eno stopnjo in je glede roka in financiranja ena izmed najzanimivejših investicij v zahodnem energetskem sistemu Jugoslavije.

Energetsko izkoriščanje vodnih moči naše osrednje reke Save, posebno v Zasavju, ni našlo doslej vidnega mesta, ki mu pripada po svoji kvaliteti in konkurenčnosti z drugimi našimi rekami.

V osnutku sedemletnega plana ni predviden začetek izkoriščanja Save niti z eno elektrarno, čeprav obstaja že odobren investicijski program sistema sedmerih stopenj od Litije do Krškega.

ki je pred začetkom gradnje in bo dograjena v treh letih, dajejo naslednjo sliko:

HE Srednja Drava 1	Sistem 7 HE na Savi
909	681
151	126
28	20

proizvodnja srednja letna v milijardah kWh

Glede na to primerjavo bi morala Sava zavzeti primer-no mesto v vrstnem redu perspektivnega razvoja za-hodnega dela energetskega sistema v Jugoslaviji.

Velika prednost, ki jo ima Sava pred drugimi elektrarnami, je možnost parcialne izgradnje. Sistem 7 elektrarn lahko zgradimo v 8 letih s tem, da vsako leto začnemo

KRITIČNA DOBA OD OKTOBRA DALJE

Po metodologiji za izbor novih objektov, ki jo je osvojil Jugel lanske leto, so naj-novejše energetske analize pokazale, da se je tako ime-novana kritična doba, to je letni čas, ko nastopajo naj-večje težave s pokrivanjem potreb potrošnje, premaknila od poletja v jesenske in de-loma zimske mesece. Tako ob-sega zdaj kritična doba veči-roma čas od oktobra do de-cembra. V izredno sušnih le-

tih se pomakne ta doba tudi do marca.

Reka Sava ima prav v teh mesecih obilne pritoke in tudi zimski meseci so glede na pri-toke s kraških predelov še sorazmerno visoki. Znano je, da ima Sava v dobi oktobe-rmarec, to je, v zimskem pol-letju, nad 50 odst. skupne pretocene množine oz. skupne proizvodnje.

Karakteristični podatki iz investicijskega programa si-stema sedmih elektrarn na Savi v primerjavi s hidro-elektrarno Srednja Drava 1,

gradi eno stopnjo. Tako bi šla od tretjega leta gradnje sistema vsako leto ena nova elektrarna v pogon. Na ta na-čin bi sistem postopoma do-bival energijo od začelih 149 milijonov kWh (HE Krško) do 909 milijonov kWh v 8. letu in bi do dokončanja zad-nje stopnje proizvedli že 3500 milijonov kWh ali 8,75 mili-jarde din bruto produkta (po ceni 2.50 din za kWh).

Izkoriščanje te energije v času izgradnje in ugodno fi-nanciranje, — letni investicijski stroški bi dosegli samo 3,5 milijarde din — pričata o visoki ekonomski vrednosti te savske verige.

PREDNOST:
SERIJSKA PROIZVODNJA

S tehničnega stališča je gradnja savske verige zani-miva spričo možnosti upora-be serijske proizvodnje tipi-čne opreme in gradbenih del, kar poceni in skrajšuje gradnjo. Posebna prednost je pri tem možnost kontinuirane zaposlitve sorazmerno majhnih kapacitet skozi osemletno obdobje.

Pri verigi sedmih elektrarn na Savi na odseku med Litijo in Krškimi, ki jo predstavljajo stopnje HE Renke, HE Trbovlje, HE Suhadol, HE Vr-hovo, HE Boštanj, HE Blan-ca in HE Krško, gre za tip-sko izvedbo rečnih elektrarn klasičnega tipa z razmeroma majhnim padcem 10 m, kjer sta v enem profilu tako pre-točna naprava kakor tudi strojnica. (Konec prihodnjič)

sebi mnoge zamolčane zgod-be izpred vojne o težkem življenju rudarja in njegovi borbi za vsakdanji kruh nje-govih otrok.

Kisovec je prijetna dolini-ca, po sredi se leno vije po-tok Medija, ob njem pa cesta, ki veže Zagorje s Trojani in pripelje na široko cesto v svet. Svoj čas je Kisovec štel nekaj bajt, v katerih so pre-bivale rudarske družine, zdaj pa so zrasle nove in nove stanovanjske hiše in blaki, kraj dobiva iz dneva v dan lepšo podobo.

Ce bi ti ljudje spregovorili o svojem kraju, bi lahko po-vedali marsikaj, nastale bi zgodbe, ki bi izpovedovale tragedije in vesele trenutke.

Meglano spomladansko ju-tro skriva v svojem nedrju rudarske hiše. Iz dneva v dan se vijejo skupine zgodaj zju-traj od izvoznega jaška in tu in tam se izlušči iz skupine osamljena postava, ki se iz-gubi za prvimi vrati. Rudarji se vračajo z nočne izmene domov, stopajo molče. Zmo-tili bi se, če bi mislili, da se ne znajo smejati. Knapovski humor je še posebej znan.

Miha se vrača z nočne iz-mene. Njegova dolga postava se črtá v meglu, na rami mu leno visi sekira, pod pazduho pa ima škornje in zvitek z obleko, ki mu jo bo žena Ma-rija tega dne oprala. Njegove roke ohlapno vise ob telesu, raskave so in trde, vendar tako dobre. Nežno znajo po-

Več kot 2000 planincev v Prehodavcih

Več kot 160 članov Planin-skega društva Radeče je pred dnevi prisostvovalo odlično organiziranemu društvenemu občnemu zboru. Tako predsed-nik Koselj, kot tajnik Kra-kopec in drugi odborniki so pripravili skrbna poročila o delu občnega zbora pa so se udeležili tudi predstavniki ko-ordinacijskega odbora planin-skih društev Zasavja, ki po-vezujejo dejavnost planinskih društev od Litije do Radeč.

V razpravi so člani razpravljali predvsem o problemih v zvezi z nadaljnjim povečanjem števila članov, postavitevjo nekaterih novih planinskih objektov na Kozjem in drug-je, zraven tega pa še o ne-katerih drugih organizacijskih vprašanjih.

Planinsko društvo Radeče vzdržuje postojanko na Pre-hodavcih v Julijcih, čeprav je ta oddaljena več kot 270 km od matičnega društva. Preho-davce v velikem številu ob-iskujejo planinci iz vsega Za-savja. Lani je postojanko ob-iskalo nad 2000 planincev, med njimi več kot 100 ino-zemcev.

Radeško planinsko društvo vzorno skrbi za naraščaj. Mla-dinski odtsek pri PD Radeče je formalno gorsko stražo za zaščito planinske flore v Za-savju, zlasti v Velikem Kozju in Liscu. V lanskem letu je bilo organizirano tudi več teča-jev za prvo pomoč, pripravili pa so še razstave.

Radeško Planinsko društvo je eno izmed najbolj množič-nih, ki ima tudi pestro vse-bino dela, kar je dokazal tudi zadnji društveni občni zbor, ki je mimo drugega izrekel vse priznanje delovnemu ko-lektivu Tovarne dokumentne-ga in kartnega papirja za vse-stransko pomoč pri razvoju planinske dejavnosti v kraju.

Uspesna proizvodnja v radeški »Peti«

V prvih dveh mesecih leta je kolektiv radeške Pete to-že 20 odst. presegel planske naloge. Prvi proizvodni uspe-hi so več kot zadovoljivi, saj je letošnji plan za skoraj 50 odst. večji od lanskega. Pri-merno proizvodnji so se pove-čali tudi osebni dohodki. V povprečju znašajo zdaj 26.500 dinarjev, lani v istem razdob-ju pa le 19.000 dinarjev. Več-ja proizvodnja in višji osebni dohodki so predvsem rezultat boljše organizacije proiz-vodne in nakupa nekaterih no-vih strojev.

Največji problem te radeške delovne organizacije pred-stavljajo posojila, ki jih po-trebujejo za postavitev pro-izvodne hale, ki bo omogočila večjo povezanost proizvodnje in precejšnje zmanjšanje pro-izvodnih stroškov. V Peti upajo, da bodo to nalogo že letos opravili.

A.



Motto: Zamahnil je s krampom Drečnik Andrej z roko je prgišče premoša zajel, pokleknil na tla, se sklonil nad dlan in zaklel...

RUDARSKI KOTIČEK
KISOVEC

V mnogih pesmih je zna-ni književnik in zagor-ski rojak Mile Klopčič opeval rudarje in njihovo življenje, saj se je zavedal, da izhaja iz proletarske, ru-darske družine Klopčičev iz Zagorja. Mnogi poznajo Za-

gorje in vedo, da je v tem kraju rudnik, mnogi pa tudi ne vedo, da je pol urice ho-da iz Zagorja prijetna doli-nica, ko se naenkrat hribi nekoliko razširijo in vsako-darske družine Klopčičev iz voznega jaška, ki skriva v

ZGODBE, ki jih piše ŽIVLJENJE

„Sin, moj sin!“

Tovarišica je nekajkrat prebrala zadnje pismo. »Da, tudi sama sem bila večkrat v R. T. Tam sem obiskala svojo bolno se-stro, ki je kasneje, ko je okrevala, odpovala v T. Ko je zbolela in kasneje tudi umrla, mi je zaupala, da je rodila zdravega fan-tiča in da ga je oddala v dom. Kljub temu, da sem večkrat spraševala tiste, ki so bile z njo v R. T., mi ni znal nihče povedati, kaj je z otrokom, kaj je s si-nom...«

Zdelo se je, da pismu le še nekaj manjka. V to je bila prepričana!

Naslednje pismo je tudi vsebovalo čas in kraj se-stanka ter nenavadno prošnjo:

...prosim vas, da mi nič ne pišete oziroma, da mi ne pišete več za moj naslov, ker se bojim, da bi moj mož zvedel za vse-bino pisem...«

Franci ji je prinesel foto-grafijo.

Do dneva, ko se bo sre-čala s Francetovo materjo je bilo le še nekaj dni. Čeprav je bila vsa pre-zveta od pričakovanja, ali bo priznala neznanu žen-ska, za katero je bila pre-pričana, da je Francetova mati, je vestno opravljala svoje delo.

Lepa poletna nedelja. Ne-kaj po osmi uri se je vlak ustavil na prvem tiru. Na-vidno, brez skrbi, v res-nici pa vsa prevzeta od pričakovanja, je tovarišica počasi stopala proti izho-du. Ob vratih je zagledala žensko, ki je držala v roki »Vjesnik u sredu«. Počasi si je odvzela naglavno ru-tijo. To je bil domenični znak za spoznanje.

— Ali se mi bo pribli-žala?

Ko je to pomislila, bi kmalu vzkliknila na glas. Kajti po fotografiji, ki jo je imela v torbici, je takoj spoznala Francetovo ma-ter.

Neznana ženska je pri-stopila k njej.

— Ali ste vi tovarišica M.?

— Da. Vesela sem, da ste me počakali in da sva se spoznali.

Ženska ji je brez besed ponudila roko in sklonila glavo.

Tovarišica jo je mirno opazovala. Vedela je, da je našla tisto, kar je iskala.

Sonce je sijalo... Počasi sta odšli po ulici in zavili na desno, v stari

del mesta. Med potjo nista spregovorili niti besedice. Obe sta bile prevzeti z enakimi misli, toda nobe-na ni hotela začeti prva.

Ko sta prispeli do kavar- ne, je ženska dejala:

— To je prijetna in mir-na kavarna. Mislim, da bi bilo najbolje, če se vse-deva in se v miru pogo-voriva.

Izbrali sta miren koti-ček.

— Povedati vam moram takoj v začetku, da jaz ni-sem Francetova mama. Res, zdi se mi čudno, da ste prišli na to misel, da sem jaz njegova mati. Se nikoli v življenju nisem bila, razen takrat, ko sem obiskala bolno sestro, v R. T. Ko se je končala voj-na, sem se poročila in se pozneje ločila od prvega moža. Čež nekaj let sem se ponovno poročila in sem srečna. Mislim, da ve-ste, kaj bi storil mož, če bi slišal, da imam osem-najstletnega sina...

— Povsem vas razumem. Toda predstavite se v Francetovo kočizo... Ali imate morda s seboj se-strino sliko?

— Da. Zakaj?

— Ali bi mi jo pokazali?

Ko je zagledala sliko njene sestri, je spoznala, da žena ne govori resni-ce. France je bil popolno-ma podoben njej, in ne teti.

Brez besed je potegnila iz torbice Francetovo sli-ko. Žena jo je prijela v ro-ke, ki so se ji začele tre-sti. Gledala je v sliko in v tovarišico.

Nepričakovano je nesla sliko k ustnicam, jo polju-bila in zašepetala:

— Prosim vas, pripeljite mi ga čimprej... To je moj sin, moj sin!...

Cez teden dni ga ji je pripeljala. Ljudje so se presenečeno zaustavljali in onazovali že priletno žen-sko, ki je obijemala in pol-jubljala mladeniča. Nihče ni vedel tedaj, razen tova-rišice, da se je takrat za-čela in končala drama...

France sedaj tudi dva-krat mesečno obišče ma-ter. Našel je svoj mir!

Tovarišica na premišlju-je o neuspiljenem življe-nju.

Ali bo France spoznal kdaj svojega brata in svo-ji sestri?

Ali bodo oni zvedeli, kdo je Franci v resnici?

KONEC
 Janko S.

Uveljavitev socialističnih družbeno ekonomskih odnosov

Iz uvodnega poročila inž. Branka Hočevarja na petkovem posvetovanju političnega aktiva Zasavja o aktualnih problemih iz gospodarskega in političnega življenja.

(Nadaljevanje z 2. strani) kakšna so povprečja po občinah, gospodarskih panogah in podobno. Za nas so bolj interesantni pojavi in tendence, ki so s tem v zvezi, ne pa zmeraj samo absolutne številke. Dejstvo je, da smo dosegli minimalno realno povišanje osebnih dohodkov (seveda z izjemami). Vprašanje pa je takoj, kako smo to povišanje dosegli in kako to vpliva na razvoj na ostalih področjih. Pri tem moramo pripomniti še, da je skoraj v vseh gospodarskih organizacijah viden izreden vzpon, bolje rečeno konjunktura, v zadnjem razdobju, ki rešuje marsikatero vprašanje. Saj kot primer lahko navedemo, da si celo kmetijska organizacija pomaga s prodajo cementa in s 40% maržo.

Pri osebnih dohodkih lahko ugotovimo, da je vprašanje minimalnih osebnih dohodkov krenilo z mrtve točke, da so se našle rešitve in da ni poseben problem. Problem pa nastaja šele, ker so minimalni osebni dohodki sedaj tisti, ki so bili prej tik pred njimi, in so sedaj oni na vrsti za premik, za njimi pa pridejo zopet tisti, ki so pred njimi, itd. To nam narokuje, da moramo vprašanja osebnih dohodkov reševati zmerom kompleksno, ker ni mogoče posameznih grup izolirati. Bolj problematična pa so merila, ki so veljavna za dviganje osebnih dohodkov. Okrepil se je pritisk za administrativno delitev, to je povečanje, okrepljen se je pritisk na sklade. Osnovni princip delitve po delu pa ne napreduje, kot bi si želeli. Individualno stimuliranje se ponekod umika zopet kolektivnemu, ki je brez pravih meril. Zelo malo smo napredovali tudi pri uveljavljanju ekonomskih enot kot možnosti neposrednejšega odločanja proizvajalcev o proizvodnji, stroških in osebnih dohodkih. ZK ni v celoti angažirana pri usmerjanju na tem področju. Odločno pa je premalo vztrajnosti pri razvijanju in izpopolnjevanju nagrajevanja po delu namesto po vseh drugih merilih. Pri določenih kadrih imamo opravka z oportunistom, ki se kaže v iskanju možnosti za popravke lastnega osebnega dohodka na osnovi drugih meril, ne pa dela. Imamo seveda še organizacije, ki sploh nimajo nobenih meril za delitev. Tu gre predvsem za nekatera področja izven gospodarstva, katera pa zaposlujejo že kar precej ljudi, kot npr.: zdravstvo, socialno zavarovanje, banke itd. Prizadevanj, da bi se tu uvelja-

vila merila, ni preveč, več pa je prizadevanj, da bi se osebni dohodki povečevali formalno, kar pa se skuša prikazati na račun uveljavljanja načela delitve po delu. Mogoče tudi povprečno višji osebni dohodki izven gospodarstva ne vplivajo najbolje na ta prizadevanja, saj kažejo, da se v gospodarstvu manj zasluži in verjetno več dela in imamo zaradi tega med delovnimi ljudmi upravičeno negodovanje in politične probleme.

Tukaj pridemo tudi do problema, ki povzroča mnogo »hude krvi«, kot pravimo, to je družbeno vrednotenje dela. Koliko je vredno posamezno delo in kakšna naj bo nagrada? Verjetno začnemo razpravo na nepravem koncu, če izhajamo samo iz primerjav posameznih osebnih dohodkov in izvrševalcev. Če razpravo začnemo tako, nas pripelje po navadi samo do preplov, osebne užaljenosti ali pa skrivanja višine osebnih dohodkov. Kot izhodišče morajo biti družbeno ekonomski odnosi, principi delitve in nagrajevanja, ker bomo lahko samo na tej osnovi razvili pravilno in konstruktivno razpravo. Pri teh razpravah v celoti pozabljamo na organe delavskega in družbenega upravljanja in še posebej na člane ZK, ki so v njih in ki bi morali odigrati svojo pozitivno vlogo. Kljub temu nekatere deformacije na tem področju, ki postajajo celo pravila, težko opravičujemo. Takšen je primer nekaterih akademskih poklicev, ki imajo kot pravilo vsaj dva- do štirikrat večje osebne dohodke kot ostali poklici z enako izobrazbo.

Gibanje in rast osebnih dohodkov je najvidnejši in najbolj otipljivi del kompleksa vprašanj, ki so v zvezi z življenjskim standardom delovnih ljudi. V zvezi s problemi standarda imamo še zelo sveže v spominu zadevo okrog dopolnilnega proračunskega prispevka in s tem v zvezi tudi vprašanje naše politike do reševanja problemov s povečanjem davščin na račun standarda. Osnovni problem spora je v tem, ali je povečanje teh dajatev posledica pritiska od zgoraj, ali od spodaj. Dejstvo je le, da smo tukaj popolnoma izrabili vse možnosti, da bi lahko služilo za vzgled vsej industriji, kako se dajo izrabit kapacitete. V realni standard prihajajo tudi tiste posredne skupne zadeve, tako imenovane terciarne dejavnosti, ki bistveno prispevajo k njegovi višini. Tu smo pred vprašanjem, kako razdeliti akumulacijo in kam

jo usmeriti. Vprašanje je, kam je potrebno prvenstveno investirati sredstva in v kakšni višini. Zdi se mi, da so nekatere reči na negospodarskem področju, ki jih smatramo pod nujne, le še izven naših realnih možnosti, da pa je tudi dobršen del zelenih investicijskih vlaganj v gospodarstvo brez prave osnove. Delno angažiranje nam pa na tako široki fronti zelo malo koristi, kvečjemu škoduje pri prizadevanjih za povečanje življenjskega standarda.

Stanovanjska graditev je verjetno za osebnimi dohodki glavno merilo za standard. Ker je stanovanj premalo, je še toliko bolj pomembna njihova vrednost. S tega področja bi imel nekaj pripomb. Prvič, ne gradimo niti poceni, niti hitro, zato pa precej primitivno in »klasično«. Bolj važno je od tega še dejstvo, da smo angažirali zelo malo lastnih sredstev na tem področju. Sedaj, ko dotok sredstev počasneje narašča kot pa cene gradenj, bomo na ta način gradili še manj kot doslej. Zato smatram, da na primer ni najbolj opravičljivo, da urbanizmu posvečamo daleko več pozornosti kot pa stanovanjski izgradnji in podobno.

Vsa ta razglabljanja pa nas morajo pripeljati na področje osnovnega elementa višjega standarda, t. j. povečanja produktivnosti. Produktivnost ni nov pojem, samo večkrat zapostavljen. Preteklo leto je glede dviga produktivnosti pokazalo hitrejši in večji dvig v primerjavi s prejšnjimi leti. Tudi letošnji začetek je ugoden in imamo pozitivne težnje za še nadaljnje povečanje. Pri tem pa moramo upoštevati, da imamo na tem področju še veliko možnosti. Upoštevati moramo tudi dejstvo, da nam lahko nekatere ocene na osnovi indeksov dajo napačno sliko, ker lahko prikažejo tistega, ki je startal z nizko osnovo, kot najboljšega.

V celoti lahko ugotovimo, da smo mogoče pod pritiskom nekaterih zares kritičnih odnosov po vprašanju osebnih dohodkov, delitve, dajatev, stanovanj itd., dali v celoti prednost tem problemom in jih poskušali reševati samostojno, ne da bi istočasno reševali tudi osnovo, t. j. produktivnost, izrabo kapacitet, iskanje notranjih rezerv itd. Kot slabost Zveze komunistov in nasproh vseh družbeno političnih faktorjev je tudi dejstvo, da del naših proizvajalcev in upravljalcev izenačuje pojem povečanja norm, iskanje notranjih re-

zerv z večjo disciplino, izrabo kapacitet in uvedbo več izmen pa z manj možnostmi za nadure oziroma eventualno »fufanje«. Verjetno, da so tudi izkušnje iz naše prakse v preteklosti tiste, ki deloma opravičujejo takšno gledanje na te procese. Reševanje procesov na osnovni povečanja produktivnosti zahteva v prvi vrsti precej truda za tistega, ki mora ustvariti pogoje za to povečanje. Dostikrat pa ni zato dovolj interesa, niti stimulacije. Na drugi strani pa smo si skoraj vsi enotni, ko zahtevamo nove in večje industrijske kapacitete.

Obstoja še ena pot, po kateri je mogoče doseči nekatere rezultate za hitrejši gospodarski razvoj. To je gospodarsko in poslovno sodelovanje med posameznimi organizacijami, ter iz tega izhajajoča delitev dela, specializacija itd. Tukaj lahko rečem, da zaostajamo, da gremo včasih celo nazaj, ko ugotavljamo krepitev avtarističnih težnih posameznih gospodarskih organizacij oziroma področij. Obstoječa skoraj popolna izoliranost gospodarskih organizacij na našem področju samo potrjuje ta dejstva. Tu močno zaostajamo celo za sodelovanjem, ki je doseženo na področju družbenih služb in ostalih dejavnosti izven gospodarstva. Zdi se, da včasih vidimo za te procese več težav, kot jih v resnici je, ali pa zares ni pogojev. Tukaj lahko postavimo še vprašanje, ali ne rešujemo vso to problematiko še vse preveč na vrhu in samo načelno.

Kot sestavni del vseh naših prizadevanj v smeri razvijanja v prihodnje bo kadrovska politika. Da sploh lahko govorimo o kadrovske politiki na našem področju, je bilo potrebno precej dela. Sedaj obstajajo osnove, ki nam zagotavljajo, da bomo imeli v prihodnosti več uspehov. Če obravnavamo vprašanje kadrov za družbeno politično ali strokovno delo, imamo v obeh slučajih perspektive, če gledamo število. Bolj odprto vprašanje je ostala kvaliteta kadrov. Posebno težaven problem je, kako pri obstoječih kadrih doseči njihovo pravilno razmestitev po kvaliteti in po sposobnosti. V nekaterih primerih imam občutek, da le še preveč čakamo, da bo to rešil pokojninski sistem, in da to stališče celo zagovarjamo. V zvezi s kadri je tudi štipendijska politika. O štipendijah se je v zadnjem času veliko govorilo in so bili doseženi tudi pozitivni rezul-

tati. Imeli smo tudi nekaj kritičnih pripomb, katere smo v glavnem sprejeli. Šlo je na primer za razpravo o konkretni višini štipendije, ko smo istočasno ugotavljali, da imamo še nereseno vprašanje minimalnih osebnih dohodkov, in smo prihajali do čudnega nasprotja, da bi praviloma s štipendijami prekoračili redne osebne dohodke določenih kategorij zaposlenih. To nam je pokazalo, da štipendiranje ni mogoče reševati ločeno brez ozira na osnovno dejavnost katera štipendira, in drugo, da smo zelo zanemarjali v večini primerov redno in izredno šolanje kadrov iz neposredne proizvodnje. Pri štipendiranju teh kadrov bi te zadeve lahko reševali dosti lažje in bi bili tudi uspehi gotovo večji.

Omenil bi še na kratko problem, katerega sem obravnaval že pri vprašanju osebnih dohodkov. To je vprašanje t. i. uslužbencev ali na splošno aparata in administracije v vseh mogočih dejavnosti. Okrog tega problema je veliko kritike. Kritiki so podvrženi tudi družbeno politične organizacije, češ da zavzemajo pasivno stališče do pojavov večanja administracije, birokracije itd. Verjetno je, da so kritike marsikdaj upravičene. Dejstvo je, da je to področje, kjer so še slabo razviti ali sploh še ni organov delavskega in družbenega upravljanja, kjer se še živi od dotacij, provizij ali fiksnih procentov in prispevkov, kjer se deli ponekod še po sistemizaciji itd. Edino kar je na tem področju, je močnejši dvig števila enot in številna izvrševalcev. To verjetno narekuje odločnejšo zahtevo, da se subjektivne sile zavestneje in močnejše angažirajo tudi na tem področju.

Potrebno bi bilo razpravljati o vlogi Zveze komunistov v kompleksu vseh teh vprašanj in seveda tudi drugih, ki jih nisem omenjal. Pri vsem tem se mi zdi, da ni težko ugotoviti, kje je mesto in kakšna je vloga komunistov, čeprav je to še mnogokje problem. Uveljavitev socialističnih družbeno ekonomskih odnosov, katerih osnovi sta samoupravljanje delovnih ljudi in delitev dohodka po delu, kar je uzakonjeno z novo ustavo Socialistične federativne republike Jugoslavije, to je osnovno napolilo za delo ZK v sedanjem obdobju. Če se bomo borili za izvršitev teh načel, bomo gotovo najbolj aktivno prispevali k predkongresni dejavnosti Zveze komunistov.

Ljubljanska nogometna podzveza

Bratstvo: Mengeš 6:1 (3:1)

(fš) HRASTNIK — Igrišče Bratstva je bilo razmočeno in zato zelo težko za igro, gledalci pa so kljub temu prišli na račun in uživali ob seriji

lepih golov domačinov. Bratstvo je celo igralo brez treh igralcev Krafogla, Ocepka in Kovška, ki so jih zamenjali na račun in uživali ob seriji

lo posrečeno nadomestilo z mladim igralcem Zlindro, ki je bil debutant v prvem moštvu a obenem že najboljši na terenu.

Hodak, Langer, Jager, Klenovšek, Premec, Prašnikar, Trinker, Zlindra in Kolenc.

Strelci: Trinker 3, Prašnikar 1 in Zlindra 2.

Sodnik Arsič iz Ljubljane je vodil tekmo solidno.

Prihodnjo nedeljo bo Bratstvo igralo v Domžalah proti tamkajšnji ekipi.

MLADINCI:
Bratstvo : Mengeš 6:0

Kamnik: Litija 3:2

(fš) KAMNIK — Tekma v Kamniku je potekala v znamenju avtogolov. Litijani so si namreč nespretno »zabili« samí dva gola in s tem pustili v Kamniku obe dragoceni točki, hkrati pa izgubili stik z vrhom lestvice.

Sodnik Zorko iz Ljubljane je bil dober, gledalcev pa je bilo 250.

Gole za Kamnik so dosegli: Klemenc v 25. minuti, avtogol Subra je bil v 60. minuti in Namestnik v 75. minuti. Za Litijo sta bila uspešna Pavli-

ca v 30. minuti in Najedly v 40. minuti.

MLADINCI:
Kamnik : Litija 2:0

Nogometaši skratka niso prišli do sapa in so vso tekmo le branili. Kaže, da je moštvo Bratstva zaslužen na prvem mestu v LNP in si želimo, da bi to mesto obdržali tudi do zadržnega prvenstvenega zavrtljaja.

BRATSTVO: Pufer, Mavrer,

Kočevje: Rudar (Hrastnik) 1:1

(fš) KOČEVJE — Hrastniški Rudar je preteklo nedeljo poskrbel pred okrog 500 gledalci za prijetno presenečenje s tem, da je Kočevju odvzel točko. V tipično prvenstveni in v trenutkih pregrobi igri je sodnik Zec iz Ljubljane zadovoljivo vodil srečanje. Rudar si je s to točko še nekoliko izboljšal položaj na levici in se tako »zasidral« v

zlati sredini. Gol za Rudarja je dal Bajtović II v 14. minuti.

MLADINCI:
Kočevje : Rudar 3:2

Bela Krajina: Svoboda 3:0

(č) ČRNOMELJ — Moštvo Svobode iz Kisovca je v 16.

kolu nogometnega prvenstva v LNP gostovalo v Črnomlju proti enajstorici Bele Krajine. Tekma se je končala z rezultatom 3:0 v korist domačinov. Kljub težkemu terenu so bili domačini nekoliko boljši, vendar je po prikazani igri obeh moštev rezultat nekoliko previsok. Napadalcí Svobode so imeli nekaj lepih priložnosti za doseg gola, vendar jih niso znali izkoristiti.

V nedeljo bo moštvo Svobode sprejelo v goste enajstorico Save iz Tacna. Če pa bodo hoteli osvojiti obe ali vsaj eno točko, bodo morali zaigrati bolj zagrizeno in borbeno.

MLADINCI:
Svoboda : B. Krajina 3:0

Proletarec (Zagorje): Ilirija 4:0

(č) ZAGORJE — V 16. kolu nogometnega prvenstva v LNP je moštvo Proletarca sprejelo v goste enajstorico se je končalo z zasluženim zmago gostov z rezultatom

4:0, sodnik More iz Ljubljane Ilirije iz Ljubljane. Srečanje je dobro opravil nalogo. Začetek tekme pred okrog 120 gledalci je bil nervozen, prvi pa so uredili svoje vrste gost-

je in začeli oblegati vrata domačinov. Gostje so igrali »na dolge pasove«, zato na uspeh ni bilo treba dolgo čakati, saj so že v 18. minuti dosegli vodilni gol iz povsem nenavadne situacije. Po prejetem голу so začeli boljše tudi domačini, vendar je bil njihov napad neučinkovit, tako da vratar gostov ves 1. polčas ni dobil resnega strela na gol, čeravno je bilo nekaj izvrstnih priložnosti. Do konca polčasa so se menjavali obojestranski napadi, vendar spet brez uspeha. Po odmoru so gostje takoj silovito napadli in že v 1. minuti povišali rezultat na 2:0 po zaslugi Lendiča. Domačini so se sprizgnili z porazom. Nadaljnja dva gola so dosegli gostje še v 57. in 88. minuti ter z rezultatom 4:0 visoko premagali domače moštvo.

Opaziti je bilo, da so bili gostje fizično močnejši in vzdržljivejši z zadostno mero kondicije, ki pa jo je primanjkovalo domačinom. Pri moštvu Proletarca pa je opaziti, da na težkem terenu absolutno ne znajo igrati, vse preveč so premeški in neborbe-



Najcenejši tednik

ni. Z zadnjimi tremi porazi so izgubili tudi vse možnosti za boljše uvrstitev na lestvici in se bodo v nadaljnjem tekmovanju morali zelo potruditi, da ne bi celo izpadli.

V nedeljo pa gostuje moštvo Proletarca v Kočevju.

MLADINCI:
Proletarec : Ilirija 2:0 (2:0).

Predstavljamo vam

Oto igra v Trbovljah košarko že vrsto let, od leta 1958 naprej pa posreduje svoje znanje tudi mladim vrstnikom s tem, da opravlja trenerske dolžnosti pri KK »Rudar«.

— Nekaj podatkov iz »osebne«?

»Rojen sem 1936. leta v Trbovljah...«

— Se morda spominjaš, kdaj si prvič vrgel na koš?

»Leta 1949, in sicer v gimnaziji. Ko sem dobil nekaj osnovnega znanja pri prof. Bregantu, sem se navdvo navdušil za igro pod koš.«

— Kaj je s košarko v Trbovljah?

»V zadnjih letih je košarka v Trbovljah nazadovala. Rudar je že tekmoval v hrvaško-slovenski ligi, pred leti pa je bil vedno med prvimi v republiški ligi. V novi tekmovalni sezoni bodo barve Rudarja branili sami mladi igralci, ki zdaj vestno trenirajo 3-krat na teden. Tekmujemo v zimski košarkarski ligi. Prihodnjo sezono se bomo potegovali za povratak v republiško ligo. Za obstanek v ligi pa bomo potrebovali še nekaj igralcev, ki so zdaj izrazili željo, da bi prestopili k nam. To sta izrazila tudi Zagorjana Kranje in Sušnik, ki — upam, ne bosta imela težav pri prestopu.«

Otona VIRTVA

— Tvoj »konjček« v prostem času?

»Pri sedanjih preobremenjenosti sem moral celo študij uvrstiti med hoby. Najraje pa grem v kino.«

— Posebna želja?

»Novo košarkarsko igrišče, na katerem bodo lahko redno vadile vse ekipe, ki jih treniram (člani, mladinci in pionirji).«

— Tekma, ki se je najraje spominjaš?



»Zmaga nad Mariborom v Trbovljah. Maribor do tedaj celih 10 let ni doživel poraza v republiški ligi.«

Otonu Virtvu, bolj poznanemu med Trboveljčani kot »Bonzu«, smo zaželeli »srečno« v letošnji sezoni! S. F.

LESTVICA NPL — ČLANI

Bratstvo	16	12	2	2	46:23	24
Ilirija	16	9	4	3	51:24	22
Svoboda D.	16	11	1	4	37:19	22
Litija	16	9	4	3	33:24	22
Sava	16	9	4	3	51:24	22
Rudar (H)	16	7	3	6	32:20	17
Domžale	16	8	1	7	31:32	17
Slavija	16	5	6	5	33:31	16
Kamnik	16	6	4	6	27:39	16
Proletarec	16	5	2	9	43:47	12
Mengeš	16	5	2	9	32:52	12
Kočevje	16	4	2	10	25:44	8
Bela krajina	16	3	2	11	19:42	8
Svoboda (K)	16	2	3	12	20:51	6

LESTVICA NPL — MLADINCI

Bratstvo	16	11	2	3	62:10	24
Proletarec	16	12	0	4	51:29	24
Kočevje	16	11	0	5	68:32	22
Kamnik	16	9	3	4	40:24	21
Domžale	16	9	3	4	38:34	21
Svoboda (K)	16	9	3	4	47:37	21
Slavija	16	10	0	6	50:20	20
Ilirija	16	8	1	7	42:26	17
Mengeš	16	5	1	10	24:46	11
Litija	16	5	0	11	36:45	10
Rudar (H)	16	4	2	10	21:38	10
Sava	16	5	0	11	27:48	8
Svoboda (D)	16	4	0	12	18:58	8
Bela krajina	16	3	0	13	19:77	6

Vesti

ZAGORJE — Eden od najboljših košarkarjev zagorskega Proletarca — Jernej Stvarnik-Barto — se tudi poslavlja in odhaja na odsluženje vojaškega roka. Zagorski košarkarji so z odhodom še nekaterih drugih igralcev močno oslabiljeni.

TRBOVLJE — Karlo Brglez, znani boksar »Partizana« Trbovlje, je izrazil željo, da prestopi k ljubljanskemu Odredu.

TRBOVLJE — Slišati je, da je popularni nogometaš NK Rudar Trbovlje — Drago Knaus prenehal redno trenirati, ker je »nekaj navzkriž« med njim in upravo kluba.

RADEČE — V Radečah in Brežicah organizirajo sodniške izpite za rokomet. Po tem opravljenem izpitu lahko dobiš naziv pripravnika oziroma občinskega sodnika. Prijavi se »in piskal bo«!

BREŽICE — V sredo je bil sestanek, na katerem so razpravljali o zasavski rokometni ligi ter izvolili tudi nov odbor lige. Prvi spomladanski zavrtljaj moških v tej ligi se začne 5. aprila, ženske pa začnejo s tekmovanjem šele v začetku maja.

HRASTNIK — Hrastniški rokometiši se veselijo obljube, da bodo v juniju dobili na igrišču asfaltno prevleko.

TRBOVLJE — Ziani nogometaš Pajer trenutno ne trenira, ker so mu »izdrli« nekaj zob. V zadnjih dneh ga spet lahko srečamo in tako je upati, da bo kmalu spet »startal«.

Prijateljska rokometna tekma PARTIZAN (Zag.) — RUDAR (H) 16:13 (8:6)

(fš) ZAGORJE — Rokometno prvenstvo v zasavskem centru prične že 5. aprila, zato so Zagorjani izbrali še edino prsto nedeljo in povabili na prijateljsko srečanje hrastniškega Rudarja. Tekma obeh zasavskih rivalov je bila nadvse zanimiva in domačini so po pričakovanju tesno premagali goste.

»Partizan« Zagorje: Dornik, Dornik 1, Zupančič, Golob 5, Smole, Renko, Podkrajšek 1, Bukovšek 5, Kalšek 4, Prosenec.

»Rudar« Hrastnik: Potušek, Lahšič, Dušak 2, Kaluža 1, Sellic 1, Hafner 5, Potisek 1, Ravnikar, Kantušar 3 in Sikovec.

Sodnik Milan Pungerešek iz Hrastnika je svojo prvo preizkušnjo s piščalko dobro opravil, čeprav je sicer aktiven igralec hrastniškega Rudarja.

V nedeljo igra Rudar iz Hrastnika z Brestanico, moštvo Partizana Zagorje pa je prsto. Po jesenskem delu tekmovanja je Partizan Zagorje drugi, Rudar Hrastnik pa tretji na lestvici.

Prijateljska nogometna tekma RUDAR — PROLETAREC 3:1 (1:0)

(C) ZAGORJE — V četrtek, 26. marca, je moštvo zagorskega Proletarca odigralo prijateljsko nogometno tekmo z moštvom Rudarja iz Trbovelj. Srečanje se je končalo z zmago Rudarja z rezultatom 3:1. Moštvo Proletarca je nastopilo okrnjeno, ker so v prvem moštvu igrali kar 4 mladinci. Igra ni bila ravno na zadovoljivi višini, gostje so bili tehnično boljši in je tudi zmaga zaslužena.

Koledarček

Petek, 3. aprila: HELENA Sobota, 4. aprila: IZIDOR Nedelja, 5. aprila: VINKO Ponedeljek, 6. aprila: IVO Torek, 7. aprila: RADIVOJ Sreda, 8. aprila: ALBERT Četrtek, 9. aprila: TOMAZ Petek, 10. aprila: MARKO



NEDELJA, 5. APRILA

Na kanalih 3, 5, 6, 11 s pretvorniki.

11.00 Kmetijska oddaja (Beograd); 11.30 Film iz Disneyevega sveta (Zagreb); 18.20 »Nenačelni konj Champion« — serijski film za otroke (Ljubljana); 18.50 Sportna poročila (Ljubljana); 19.00 Mladinski TV klub (Ljubljana); 20.00 Nedeljska izdaja TV dnevnika (JTV); 20.45 L. Hergeson: »One in one« — TV igra (Beograd); 21.45 Poročila (Beograd).

Na kanalu 9 — Sljeme
18.00 Serijski film Laramie (Beograd).

PONEDELJEK, 6. APRILA

10.40 Televizija v šoli: Fotostanica (Ljubljana); 15.20 Ponovitev šolske ure (Ljubljana); 17.30 Angleščina na TV — 5. lekcija (Zagreb); 18.00 TV v šoli (Zagreb); 18.30 Poročila (Ljubljana); 18.35 »Ključkeve počitnice« — Lutkovna igra (Ljubljana); 19.00 TV Obzornik (Ljubljana); 19.30 Tedenski športni pregled (JTV); 20.00 TV dnevnik (JTV); 20.30 Celovečerni film (Ljubljana); 22.00 Jazz na ekranu — moderni jazz predstavlja sekret Farmerja in Gofsona ter vokalni trio Lambert-Hendricks-Ross (Ljubljana);

Od četrтка do četrтка

22.30 Poročila (Ljubljana).

Na kanalu 9 — Sljeme
19.00 Včeraj, danes, jutri — informativna oddaja (Zagreb);
20.30 Celovečerni film (Beograd).

SREDA, 8. APRILA

17.00 Ruščina na TV — 66. lekcija (Ljubljana); 17.30 Angleščina na TV — 84. lekcija (Ljubljana); 18.00 Poročila (Ljubljana); 18.05 Ela Perocci: »Očala tete Bajavaj« — slikanica za najmlajše (Ljubljana); 18.20 Pionirski TV studio (Ljubljana); 19.00 TV obzornik (Ljubljana); 19.30 Sprehod skozi čas — dokumentarna oddaja (Ljubljana); 20.00 TV dnevnik (JTV); 20.30 Propagandna oddaja (Zagreb); 20.45 Na kraju samem — zabavno glasbena oddaja (Zagreb); 21.45 Kulturna tribuna (Ljubljana); 22.15 »Inšpektor Leclerc« — serijski film (Ljubljana); 22.45 Poročila (Ljubljana).

Na kanalu 9 — Sljeme
19.00 Panorama (Beograd); 19.30 Kratki film (Zagreb).

ČETRTEK, 9. APRILA

10.00 TV v šoli (Zagreb); 11.00 Tečaj francoskega jezika — 5. lekcija (Beograd); 17.30 Angleščina na TV — 6. lekcija (Zagreb); 18.00 Poročila (Beograd); 18.05 Na črko, na črko... Igra za otroke (Beograd); 19.00 TV obzornik — aktualni razgovori (Ljubljana); 19.30 Narodna glasba (Zagreb); 20.00 TV dnevnik (JTV); 20.30 Stevan Sremac: »Zana Zamfirova« — prenos dramske predstave (Beograd); 22.00 Poročila (Beograd).

Na kanalu 9 — Sljeme
19.00 TV reportaža (Beograd).

Mali oglasi

Stanovanjsko hišo ob glavni cesti v Zagorju prodam. — Naslov v Cvetličarni Zagorje.

ZAHVALE

Ob smrti dragega očeta in starega očeta

FRANCA PLETEŠA

upokojenca

se iskreno zahvalujemo vsem, ki so ga spemili na njegovi zadnji poti in mu v slovo poklonili vence in cvetje ter nam izrekli sožalje.

Posebna hvala sosedom, ki so mu v času bolezni stali ob strani in mu pomagali.

Zalujoče hčere:

Berta, Dani in Mira z družinami.

KINO

Kino Delavski dom v Trbovljah: 2. aprila franc. film »Burkeži«; 3.—6. aprila franc. barv. CS film »Preganjana ljubitca«; 7.—9. aprila sov. film »Zgrešeno življenje«.

Kino Svoboda — Trbovlje II: 2. aprila španski barvni film »Greh ljubezni«; 3.—6. aprila ital. barv. CS film »Samson proti nasilniku«; 7. in 8. aprila amer. film »Hudičev učence«.

Kino Svoboda-Zasavje v Trbovljah: 4. in 5. aprila franc. film »Napoleonov oficir«; 11. in 12. aprila jug. film »Srečali se bomo zvezde«. Predstave ob sobotah ob 17. in 19.15, ob nedeljah ob 15., 17. in 19.15.

Kino Litija: 3.—5. aprila angl. barvni CS film »Milionarka«; 7. in 8. aprila franc. film »Nepredvideno«.

Kino Smartno: 2. aprila jug. film »Lažni care«; 4. in 5. aprila ruski barvni film »Deklica išče očeta«; 8. aprila angl. VV film »Človek na mesecu«.

Kino DPD »Svoboda« Izlake: 4. aprila ob 19. in 5. aprila ob 17. uri francoski barvni film »Se-stanek s hudičem«.

Turizem v Podkumu

Pretekli teden je bil v Podkumu občni zbor Turističnega društva, na katerem so obravnavali vrsto aktualnih problemov iz tega kraja, ki zadevajo turizem. Tega občnega zbora se je med drugim udeležil tudi predstavnik Turistične zveze Jugoslavije, ki je navzočim orisal tudi vse ugodne perspektive, ki jih ima ta kraj, da lahko postane privlačna turistična postojanka.

Razpravljali so tudi o morebitni prodaji nedograjenega Zadruga doma eventualno kakemu podjetju, ki bi ga preuredil v dom za oddih svojih članov, kolikor bi bil odprtega tipa, pa bi nudil gostinske usluge tudi ostalim, ki bi se zadrževali v tem kraju. Denar, ki bi ga dobil z morebitno prodajo omenjenega doma, pa bi porabil izključno le v prid občanov, ki so sami večidel pripomogli tudi pri gradnji.

Se posebej pa so pozdravili predlog oziroma odlok, ki so ga nekatere občine že sprejele in ga bo v kratkem sprejela tudi občinska skupščina Zagorje, da se bodo namreč vse investicije,

ki jih bodo opravili privatniki v gostinskih lokalih, odračunale od davka po priložni računovodski opravljenih delih. Na ta način bo mogoče približati podeželske gostilne mestnim lokalom in tako bo tudi realiziran že dalj časa pereč problem, kako pritegniti turiste v ta kraj.

Nadalje so razpravljali tudi o olepšavi kraja, že letošnjo jesen pa bo dograjena cesta Podkum—Sopota, za katero so izdelani tudi že vsi načrti. V namenu pa je tudi ureditev ceste Podkum—Mali Kum, ki bo imela tudi svojo dobro stran, saj bo tako še bolj oživil naš »Zasavski Triglav«.

Ce bodo realizirani vsi načrti, je upati, da bo tudi ta kraj »zadihal« v turističnem pogledu. —mk—

Delo — RTV

V soboto, 7. marca, je izšla v posebni prilogi »Dela« prva številka nove radijske in televizijske revije. Obilno ilustrirana in vsebinsko pestra revija bo obsegala 16 strani četrtinskega formata »Dela«. Prenasala bo celoten domač in precej tujega radijskega in televizijskega programa. V njej bo vrsta sestavkov, ki bodo še posebej govorili o programu tedna, razen tega pa bodo v njej še druge zanimivosti, ki bodo poslušalcem in gledalcem približale svet radia in televizije.

Novo radijsko prilogo bodo dobili vsi naročniki »Dela«, ne da bi se naročina zvišala. Kot sestavni del sobotnega »Dela« pa bo na voljo tudi vsem, ki kupujejo naš dnevnik v kolportaži.

RTV - Ljubljana

VSAK DAN:

Poročila ob 5.15, 7.00, 8.00, 10.00, 12.00, 13.00, 14.00, 17.00, 18.00, 19.00 in 24.00. Pozor, nimaš prednosti! ob 11.00; Kmetijski nasveti ob 12.15; Vsak dan za vas ob 16.00; radijski dnevnik ob 19.30; oddaja Naši poslušalci besedilja in pozdravlja — vsako nedeljo ob 9.05 in 12.05 vsak ponedeljek, četrtek in sobota da ob 14.35

ČETRTEK, 2. APRILA

8.05 Z opernih in koncertnih odrov; 8.55 Radijska šola za višjo stopnjo — Potovanje v Indijo; 9.25 Srečanje v studiu 14; 10.15 Pihalna godba Welsh Guards; 10.30 Pet minut za novo pesmico in pozdravi za mlade tisaarje; 12.05 Zabavna glasba; 12.25 Za prijetno razvedrilo; 13.30 Pester glasbeni spored; 15.15 Zabavna glasba; 15.40 Literarni sprehod; 17.05 Igra ansambel Franco Cerri; 17.15 Turistična oddaja; 18.10 Čehoslovaška, poljska in bolgarska zabavna glasba; 18.45 Kulturna kronika; 19.05 Glasbene razglednice; 20.00 Četrtekove večer domačih pesmi in napevov; 20.45 Lahka glasba; 21.00 Izročilo XX. stoletja; 21.40 Primož Ramovš: Suita za dve violini, violončelo in godalni orkester; 22.10 Glasbena medigra; 22.15 Skupni program JRT — Studio Ljubljana; 23.05 od popevke do popevke.

PETEK, 3. APRILA

8.05 Operetna glasba; 8.30 Pisan spored slovenskih narodnih

pesmi; 8.55 Pionirski tednik; 9.25 Popularne strani iz francoske orkestralne glasbe; 10.15 Odlomki iz Musorgskega opere »Sorokinški sejem«; 10.35 Novost na knjižni polici; 10.55 Glasbena medigra; 12.05 Zabavna glasba; 12.25 Domači napevi za prijetno opoldne; 13.30 Koncertni drobci; 14.05 Radijska šola za nižjo stopnjo Pojte z nami; 14.35 Čehoslovaška zabavna glasba; 15.15 Napotki za turiste; 15.20 Zabavna glasba; 15.45 Jezikovni pogovori; 17.05 Iz življenja in dela Antonina Dvofaka; 18.10 Vokalni ansambel p. v. Emila Coseta poje partizanske pesmi jug. narodov; 18.30 Pripoveduje nam; 19.35 Glasbene razglednice; 20.30 Iz slovenske violinske glasbe; 20.55 Zabaval vas bo orkester Les Baxter; 21.15 Oddaja o morju in pomorskih; 22.10 Plesni zvoki.

SOBOTA, 4. APRILA

8.05 Vedre melodije za konec tedna (spored orkestralne, operne in komorne glasbe); 9.25 Slovenski glasbeni umetniki mladim poslušalcem; 9.45 Majhni zabavni ansambli; 10.15 Domače vi-

še za sobotno dopoldne; 10.35 Pojo Madrigalisti iz Celovca p. v. Güntherja Mittergrada Negerja; 12.05 Zabavna glasba; 12.25 Tako pojo in igrajo v Budimpešti, Pragi in Moskvi; 13.30 Glasbeni sejem (pester glasbeni spored); 15.15 Zabavna glasba; 15.40 Poje Akademski pevski zbor p. v. Lojzeta Lebiča; 17.05 Gremo v kino; 17.35 Pesmi in plesi narodov Jugoslavije; 18.10 Recital znamenitih pevcev — sopranistka Joan Hammond; 18.45 Novo v znanosti; 19.05 Glasbene razglednice; 20.00 Popevke o aprilu, pomladi in mladosti; 20.20 Pelham Grenville Wodehouse: Kupčija je kupčija — radijska priredba H. P. Rullmanna; 21.00 Sobotni ples; 22.10 Oddaja za naše izseljence.

NEDELJA, 5. APRILA

8.00 »Veseli tobogan« (Posnetki javne otroške oddaje); 8.00 Se pomnite, tovariši...; 10.30 Matinejski koncert orkestra RTV Ljubljana; 11.30 Nedeljska reportaža; 11.50 Godala v ritmu; 13.10 Obvestila in zabavna glasba; 13.30 Za našo vas; 13.50 Koncert pri vas doma; 14.10 Radi bi vas zabavali; 15.05 Koncertna glasba za vsako rabo; 15.00 Humoreska tega tedna Priča; 15.20 Domače melodije za nedeljsko popoldne; 15.45 Tako pojo in igrajo v Sofiji; 17.05 Hammond orgle; 17.15 Radijska igra Neukradeni avto; 18.15 Glasba iz znamenitih oper; 19.06 Glasbene razglednice; 20.00 Izberite svojo popevko; 21.00 Znamenite operne predstave — Krst Wagnerjeve opere »Večni mornar«; 22.10 Plesna glasba; 23.05 Novejši po-

snetki iz slovenske sodobne glasbe.

PONEDELJEK, 6. APRILA

8.05 Poje vokalni kvintet »Niko Stritof«; 8.25 Trije veliki zabavni orkestri; 8.55 Za mlade rado-vedneže; 9.25 Pojeta mezzosopranistka Bogdana Stritar in tenorist Janez Lipušček; 10.15 Kvintet za pihala na motive čeških ljudskih pesmi; 10.35 Naš podlistek — Salust: O smrtni kazni; 10.55 Glasbena medigra; 12.05 Zabavna glasba; 12.25 Popevke in melodije vzhodnih dežel; 13.30 Glasbeni sejem (pester glasbeni spored); 15.15 Zabavna glasba; 15.45 S knjižnega trga; 16.00 Vsak dan za vas; 17.05 Iz opernega albuma; 18.10 Zvočni kaleidoskop; 18.45 Pota sodobne medicine; 19.05 Glasbene razglednice; 20.00 Simfonični koncert orkestra Slovenske filharmonije; 22.10 Nočni akordi; 22.05 Literarni nokturno; 23.15 S popevkami po svetu.

TOREK, 7. APRILA

8.05 Pisana paleta (vedri zvočki); 8.35 Nekaj domačih; 8.55 Radijska šola za srednjo stopnjo; 9.25 Ritmi Latinske Amerike; 9.45 Samospevi Maksa Amerja; 10.15 Sovjetske popevke; 10.40 Duet Veronike in Friderika ter arja Friderika iz Svarove opere »Veronika Deseniška«; 12.05 Zabavna glasba; 12.25 Domače viže za prijetno opoldne; 13.30 Od Ramcauja do Ravela; Uvertura Pygmalion; 14.05 Radijska šola za višjo stopnjo — V objemu godza; 14.25 Slovenske narodne za solo zbor in orkester v priredbi Lucilana Marija Škerjanca; 15.15 Za-

bavna glasba; 15.30 V terek na svidenje; 17.05 Koncert po željah poslušalcev; 18.10 Bolgarski pevci zabavne glasbe; 18.25 Plesni orkester RTV Ljubljana in solisti; 19.05 Glasbene razglednice; 20.20 Radijska igra: Temna dediščina, globoki Bayon; 21.20 Večer Gabriela Faureja in Cesarja Francka; 22.10 Od tod in ondod.

SREDA, 8. APRILA

8.05 Jutranji divertimento; 8.55 Pisani svet pravilje in zgodbe; 9.25 Iz jugoslovske produkcije vokalne in instrumentalne zabavne glasbe; 10.15 Tako jodlajo v Tirolskih gorah (Avstrijska narodna glasba); 10.45 Človek in zdravje; 10.55 Glasbena medigra; 12.05 Zabavna glasba; 12.25 Lepe melodije; 13.30 Glasbena skrinja z domačimi skladbami; 14.05 Radijska šola za srednjo stopnjo (ponovitev) — Moja pot iz šole; 14.35 Zabavni zvoki iz Budimpešte; 15.15 Zabavna glasba; 15.40 Komorni zbor RTV Ljubljana poje pesmi jug. narodov; 17.05 Chopinove skladbe; 17.35 Iz fonoteke Radia Koper; 18.10 Mojsstri orkestrske igre; 19.05 Glasbene razglednice; 20.00 Ena Haydnovih londonskih simfonij; 20.30 Skupni program JRT — studio Beograd — Beograjska pomlad; 22.10 Igramo za ples; 23.05 Literarni nokturno; 23.15 Od popevke do popevke.

ZA ŠTEFANA ŠKALICKEGA – LE POGOJNA KAZEN

(a) LJUBLJANA — Tričlanski senat Okrožnega sodišča v Ljubljani je 24. marca obsodil Stefana Škalickega, 32-letnega poklicnega šoferja iz Trbovelj, na 3 mesece zapora, pogojno za eno leto. Pri izreku sodbe je sodišče upoštevalo vse olajševalne okoliščine; Škalicki je namreč že sedem let poklicni voznik in doslej še ni povzročil niti ene prometne nesreče.

Obtožnica je Štefanu Škalickemu očitala, da je z malomarno vožnjo povzročil lani septembra prometno nesrečo v Trbovljah pred »Dinosom«, po kateri je zaradi hudih poškodb umrla 63-letna Frančiška Ulčakar iz Trbovelj.

Na obravnavi se je pokazalo, da nosi precejšen del krivde za nesrečo Ulčarjeva sama. Nesreča se je namreč dogodila, ko je Škalicki z vzvratno vožnjo obračal tovornjak IJ 109-75, pri tem pa zapeljal na prehod, ki vodi k »Dinosu«, kjer običajno hodijo tudi pešci. Voznik je imel odprta leva vrata avtomobila, gledal je še v vzvratno ogledalo, sicer pa vozil izredno počasi. Kljub temu pa ni mogel popolnoma nadzorovati prostora za tovornjakom, posebno ne desne strani, iz katere je tudi Ulčarjeva prišla. Priče so povedale, da je bila Ulčarjeva naglušna in je zaradi poškodovane noge hodila močno sklonjeno naprej.

Točnega vzroka, kako je prišlo do nesreče, pa ni bilo mogoče ugotoviti.

TEKMOVANJE PIONIRJEV NA IZAKAH

Prejšnjo nedeljo je bilo v Medijskih toplicah na Izakah medšolsko pionirsko tekmovanje iz cestno prometnih predpisov, ki ga je organizirala šolska komisija pri AMD Izlake. Tega tekmovanja se je udeležilo 20 pionirjev in pio-

nirk iz Cemšenika, Mlinš, Kolvrate, Sentgotarda in Izlak.

Prvo mesto je zasedel Drago Butja z osemletke Izlake, drugo mesto Janez Sokan iz Sentgotarda, tretje Marija Strmljan z osnovne šole Mlinše, četrto Janez Drobež iz šo-

le Cemšenik, peto mesto pa je zasedel Anton Ravnikar iz Kolvrate.

Vsi pionirji so prejeli tudi zlate pionirske značke in praktična darila, pripravili pa so jim tudi skromno pogostitev. UO AMD Izlake je tudi sklenil, da bo podobna tekmovanja v bodoče organiziral vsako leto. M. G.



Z izpitov AMD Izlake v »Medijskih toplicah«

Nesreče

Neprevidnost – vzrok nesreče

(rap) TRBOVLJE — Na cesti za Lavo, od Trbovelj proti Hrastniku, se je pripetila prometna nesreča 26. marca ob 11.30. Vzrok nesreče pa je bila neprevidnost dveh voznikov.

Tega dne je vozil tovorni avtomobil LJ 234-22 iz smeri Trbovelj proti Hrastniku voznik Ivan Planko (po poklicu šofer). Na določenem odseku je vozilo ustavil in nato začel z vzvratno vožnjo obračati vozilo, ne da bi se poprej prepričal, če je cesta za njim prosta. V tem trenutku je za njim pripeljal voznik osebnega avtomobila BG 135-32 Jože Marčan iz Ljubljane, ki se zaradi prekratke varnostne razdalje ni mogel umakniti tovornjaku. Pri trčenju zaradi neprevidnosti voznikov je nastala na osebnem avtomobilu materialna škoda v vrednosti okrog 10.000 dinarjev. Hujših poškodb na srečo ni bilo.

OBVESTILO

Kontrola meril in plemenitih kovin Ljubljana bo v dneh od 7. do 15. 4. 1964 pregledala merila in merilne naprave v prostorih na Trgu Svobode (tržnica).

Lastniki morajo dostaviti na pregled svoja merila, s katerimi tehtajo ali na drug način merijo blago, ki ga prodajajo.

Merila so dolžni predložiti tudi tisti lastniki, ki vabila niso prejeli, vendar imajo v posesti merilne naprave, s katerimi merijo prodajo blaga.

V pregled predložena merila morajo biti očiščena.

V interesu podjetij in fizičnih oseb je, da predložijo kontroli svoja merila na preizkušnjo in se s tem izognejo eventualno neljubih posledic.

Preizkušnja meril je obvezna za vsa industrijska, obrtna, trgovska, kmetijska podjetja, peke, mesarje, blagovnice, gostilničarje, žage, mlinarje, javne tehtnice, pošte, lekarno, bolnico in druge.

Trbovlje, 30. 3. 1964. Skupščina občine Trbovlje oddelek za gospodarstvo in komunalne zadeve

Ali se spominjate Kosovela v Zagorju?

Cutimo dolžnost, nekje globoko v sebi moramo čutili zavest, da smo to dolžnost storili. Dolžni za pesnika Krasa, revolucije in smrti — Srečka Kosovela.

Ni dolgo tega, ko je peteklo že šestdeset let od rojstva tega mladega slovenskega pesnika, in starejši Zagorjani se bodo še prav gotovo spomnili literarnega večera v Zagorju pred 39 leti, ko so ta rudarski kraj obiskali mladi slovenski književniki-levičarji, med njimi Srečko Kosovel, Mile Klopčič, dr. Bratko Kreft in drugi. Ta literarni večer pa je bil tudi prvi

skupni nastop proletarskih pesnikov in pisateljev, za mesto te kulturne prireditve pa so si izbrali zaradi revolucionarne preteklosti-ravno proletarsko Zagorje.

Srečko Kosovel ni slutil, da je ta prireditev zanj labodji spev, srečen je bil aplavza knapovskih trdih rok, tri mesece po tem uspešnem nastopu je že umrl. Literarni večer v Zagorju je pripravil zagorski pesnik Mile Klopčič, gostovali pa so v dvorani takratne občinske hiše in ravno to, da je bil prireditev sredi ostre zime, je bilo za Kosovela usodno.

Zagorjani so jim privedili posebno lep sprejem, recitacijski večer pa jih je še posebej navdušil. Ko so nato zaradi policijske ure zaprli gostilno, so Kosovel in njegovi tovariši našli zatočišče v oddaljeni in mrzli železniški postaji. Kosovel se je prezebel in neprespan vrnil v Ljubljano še bolehnjši.

Cutimo dolžnost, da se v teh drobnih vrsticah oddolžimo mlademu, obetajočemu pesniku, ki je doživel svoj zadnji javni nastop v knapovskem Zagorju pred 39 leti... Cutimo globoko zavest, da smo mu še danes hvaležni... R. Palčič

Izjemoma na tej strani

Naročam »ZASAVSKI TEDNIK«

Pošiljati mi ga začnite takoj —

z dnem 196.....

Priimek in ime

Kraj, ulica, hišna št.

Pošta

Lastnoročni podpis

Znamka
za
15 din

GLASILO
SLOVENSKE
ZASAVJE
Zasavski
TEDNIK

TRBOVLJE
P. P. 82

Naš rojak na obisku v domačem kraju

Ljudje so si že od nekdaj iskali svoj življenjski prostor. Sli so »s trebuhom za kruhom«, kot to običajno pravimo. Stevilni Slovenci žive povsod po svetu. Statistike kažejo, da jih živi v ZDA 276.000, v Kanadi 20.000, v evropskih državah 35.000 in v Avstraliji in drugih deželah 30.000. Vzroki za izseljevanje so različni. Največ je takih, ki so se izselili zaradi gmotnih razmer.

Eden takih med njimi je bil tudi SAVO TORY, ki že vrsto let živi v daljni Avstraliji v Sydneyju, ali kakor pravijo sami Avstralci Na koncu sveta. Savo Tory je Slovenec, rojen v Trbovljah. Razmere so ga prisilile, da je emigriral. Do leta 1950. je živel v sosednji Italiji. Njegov konjiček so jeziki, saj jih govori kar de-

»Z Jugoslavlani, in posebej s Slovenci, imam vedno precej stikov. Najbolj so mi ostali v spominu jugoslovanski novinarji na olimpijskih igrah v Rimu leta 1960. Na olimpijadi sem bil prav med novinarji kot prevajalec. Še dobro se spominjam Bena Hvala, Hrvoja Macanoviča in Mladena Deliča. Bil sem z Deličem, ko je prenašal nogometno tekmo Jugoslavija : Danska. Tuji reporterji so kar prenehali s komentiranjem in samo strmeli v jugoslovanskega reporterja, saj se niso mogli načuditi, da mu tako gladko teče jezik.«

Pogovor je tekkel o najrazličnejših stvareh. Tudi o avstralski mladini. Avstralija zavzema po mladinskem prestopništvu tretje mesto na svetu. Avstralska mladina je razvajena in lena. Otroci premožnejših družin imajo dovolj denarja, porabijo pa ga le za neumnosti in za lahko in sladko življenje. Odnosi med starši in otroci so nemogoči. To pove primer, da že dvanajstletni fant pravi svojemu očetu »naš ta stari«. Otrokom že ni prav, če oče ne zna dobro voziti avtomobila, ali če zvečer v postelji smrči.

»Mladi fantje, ki bežijo preko meje, si mislijo, ko jih pošljejo v Avstralijo, da tam leži zlato na cesti,« je nadaljeval Savo. »Toda ni tako, najprej moraš dobro znati jezik, če se hočeš uveljaviti. Avstralci se ne pogovarjajo radi z rokami. Hočejo, da se jim vse pove in ne pokaže. Precej je takih, ki kmalu spoznajo grenkobe življenja in obupajo. Želijo si nazaj v domovino. V Sydneyju, kjer živim, in povsod po drugih avstralskih mestih kroži šala, ki jo povedo vsakemu novemu priseljencu: prvih dvajset let je težko, potem pa se boš ki je v bistvu zelo tragična in že privadili. To je anekdota, resnična.«

Da je Avstralija res na koncu sveta, nam pove tudi podatek, da potrebuje najzgodnejša ladja polnih 30 dni do Jugoslavije. Tako dolga pot ni mala reč. Velja te precej denarja in zato si jo težko privoščiš. »Domotožje je menda na svetu najhujša bolezen. Niti rak, ali kaj podobnega ga ne odtehta. To sem sam preizkusil na lastni koži. Zato me vedno vleče domov. Kar sem tu pri vas, sem doživel že veliko prijetnega. Preseneča me vaše življenje, vaša življenjska raven. Avstralci

so do nedavna kaj malo vedeli o Jugoslaviji. Danes vedo že precej več in se navdušujejo nad politiko neangažiranosti Jugoslavije v svetu. Niso vedeli, kje se Jugoslavija sploh nahaja. Danes je že povsod začrtana na avstralskih zemljevidih. Otroci se v šoli učijo o Jugoslaviji ...

Presenetilo me je marsikaj, ko sem prišel v domovino, kot na primer tole: čez mejo sem pripeljal več kot tri kovčke raznih starih oblek za domače. Toda bil sem nemalo presenečen, ko sem odprl očetovo omaro in v njej zagledal sedem novih oblek.«

Potovanja so Savu Toryju poseben užitek. Prepotoval je že skoraj ves svet. Bil je v Indiji, na Kitajskem, Japon-skem in v Afriki. Do 1. aprila je ostal še v Sloveniji, potem pa se je podal na pot po Evropi. 1. junija se bo spet vrnil v Jugoslavijo, ker pravi, da bo počitnice preživel v Jugoslaviji.

Se bi se lahko pomenkovala ure in ure. Premalo bi bilo (Nadaljevanje na 16. strani)



Savo Tory

set. Že v Italiji je delal v biroju za emigrante. Tu se je srečaval z najrazličnejšimi ljudmi, od madžarskih generalov do ruskih kmetov. Leta 1950. se je preselil v Avstralijo, kjer živi še danes. Tu se je zaposlil v informacijskem servisu za emigrante v »Commonwealth Savings Bank of Australia«.

Pred dnevi je prišel s svojo družino na obisk v Slovenijo. Njegova dva sinova sta prvič videla sneg in skoke v Planici. Nista verjela, da je mogoče skakati na tako veliki skakalnici, nista verjela, da se sneg lahko obdrži na drevesih. Zato so ga šli vsi skupaj gledat na Pohorje. Vsega tega v Avstraliji ni. Tam nimajo tako lepih planin in naravnih lepote, relief je nezanimiv, enoličen, kakor je delo enolično za prenekateroga mladega človeka, ko pride v Avstralijo in mora s krampom trdo delati, če ne zna angleškega jezika.

Naš rojak se je rad pomenkoval z nami. Slovenski jezik mu teče še vedno tako gladko, kot bi zmeraj živel tu.

»Srečni ste, da živite v tako lepi domovini. Res, drža še vedno pregovor: Ljubo doma, kdor ga imal. To me tudi vedno privleče v domovino,« je začel pripovedovati.

Na področju zagorske občine so razvaline treh gradov. Grad je imel tudi sodno pravo. Nekaj časa je imel v zakup gradu Gamberg tudi oče zgodovinarja J. W. Valvasorja. Po marčni revoluciji 1848 je začel grad izgubljati na svojem pomenu. Manj pomemben kakor

Gradovi na Zagorskem

se odtlej po njem tudi sam imenoval von Gallenberg. Zgodovina tega gradu je zelo pestra, vendar ni v zadostni meri obdelana, ker je bil grad na bivši štajersko-kranjski meji in ga zato niso obdelali niti štajerski niti kranjski zgodovinarji. V bojih za habsburški prestol med Friderikom in Albrehtom leta 1450 se je vse takratno plemstvo opredelilo za enega ali drugega tekmeča in tako so se tudi Gamberžani odločili za Albrehta; ta pa je v borbi za prestol propadel in z njim tudi vse plemstvo, ki ga je podpiralo. Tedaj so izgubili Gamberžani vse imetje in pravice. Grad je postal z vsem pripadajočim zemljiščem deželno-knežji fevd, ki so ga

Habsburžani dajali v zakup. Grad je imel tudi sodno pravo. Nekaj časa je imel v zakup gradu Gamberg tudi oče zgodovinarja J. W. Valvasorja. Po marčni revoluciji 1848 je začel grad izgubljati na svojem pomenu. Manj pomemben kakor

Manj pomemben kakor

Gamberg je bil v srednjem veku grad Galenek (sedaj Medija), oddaljen 7 km od Zagorja in stoječ ob potoku meri obdelana, ker je bil grad na bivši štajersko-kranjski meji in ga zato niso obdelali niti štajerski niti kranjski zgodovinarji. V bojih za habsburški prestol med Friderikom in Albrehtom leta 1450 se je vse takratno plemstvo opredelilo za enega ali drugega tekmeča in tako so se tudi Gamberžani odločili za Albrehta; ta pa je v borbi za prestol propadel in z njim tudi vse plemstvo, ki ga je podpiralo. Tedaj so izgubili Gamberžani vse imetje in pravice. Grad je postal z vsem pripadajočim zemljiščem deželno-knežji fevd, ki so ga

— ni zaslediti. N.

Okamenele ribe iz Panonskega morja na Vačah

Ce prideš na Vače, popotnik, si ne pozabi ogledati okamenelih rib, ki jih hranijo v domači zbirki učil v novi šoli. Take okamenele ribe boš videl tudi v ljubljanskem Narodnem muzeju, saj so poslali Vačani nekaj primerkov okamenelih rib tudi v ta naš vodilni znanstveni zavod. Seveda imajo okamenele ribe z Vač tudi nekateri zasebniki. Ko so jih našli leta 1955 — to je bilo pred desetimi leti vseh okamenelih rib niti niso pobrali iz zemlje, spet so jih zasuli in zdaj leže pod temelji nove šolske stavbe na Vačah.

Okamenele ribe so dolge do 40 cm in težke po več kilogramov.

»Kako in kdaj so jih našli?«, se bo gotovo vprašal vsakdo, ki je na jasnem, kaj je Stefan iz-

ki ogleduje te starinske izkopenine.

Leta 1954 so gradili na Vačah novo šolsko poslopje. Priljubljeni je naletel na okamenele ribe na Vačah pri kopanju temeljev za šolsko stanovanjsko stavbo na Vačah, je bil gradbeni delavec Stefan Erminio, muzej.

»Tale kamen je pa res nenavaden«, je dejal in stopil do »pallirja« Ferda Vaša iz Litiše, ki je vodil tedaj dela pri gradnji nove stavbe. Ker si nista bila na jasnem, kaj je Stefan iz-

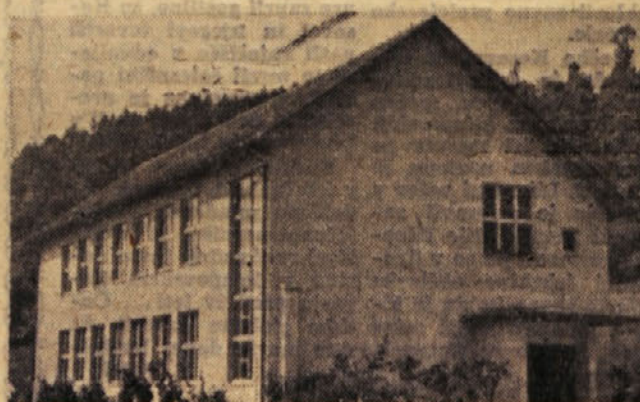
moč še nekaj ljudi. Skupno so očistili nenavadno izkopenino in menili, da je izkopenina okamenela riba. To so le domači valili. Tedaj je prišel iz ljubljanskega muzeja, ki se je odločil, da bo ponese najdeni predmet v ljubljanski muzej.

Z izkopom so nadaljevali in so bili silno presenečeni, saj je bilo v temeljih mnogo takih okamenin. Prav lahko bi jih nabrali za cel vagon, pa je za podolgovat kamen, ki je bil podoben nožu oziroma kosi lesa, in si ga ogledoval. Z njim je bil podoben nožu oziroma kosi lesa, in si ga ogledoval. Z njim je bil podoben nožu oziroma kosi lesa, in si ga ogledoval. Z njim je bil podoben nožu oziroma kosi lesa, in si ga ogledoval.

»Da, to so ribe! Okamenele ribe«, je povedala nekaj dni kasneje strokovnjakinja ljubljanskega muzeja, ki je prišla nalašč za to na Vače.

Okamenele ribe z Vač so stare mnogo mnogo milijonov let. Vsaka točnejša oznaka bi bila verjetno netočna. Ribe, ki so okamenele na Vačah, so živele v Panonskem morju, ki je pokrivalo tudi naše Zasavje pred davnimi milijoni let, znabiti pred kakimi 60 milijoni let, v tako imenovani oligocenski dobi, ko je nastajal rjavi premog tudi v našem Zasavju.

Ko bi okamenele ribe spregovorile, bi nam verjetno odkrile mnogo zanimivega, kar nam je danes še povsem neznano.



Sola na Vačah — tu so našli okamenele ribe

Tekst in foto: (jž)

ADVOKAT

Elin Pelin, s pravim imenom Dimitar Ivanov, si je zagotovil v bolgarski književnosti sloves enega najplodovitejših in najbolj priljubljenih pisateljev. Živel je dolgo časa na kmetih med svojimi Sopi, kakor se imenujejo kmetje Sofijskega polja (rojen 1878 v Bojlovu, umrl 1949 kot upokojeni upravnik Narodne knjižnice v Sofiji). Bil je član bolgarske Akademije znanosti in predsednik Zveze bolgarskih pisateljev. Do smrti prijatelj Jugoslavije.

Zasedal je senat okrožnega sodišča. Razpravljali so o kaznivem dejanju Mitra Marina iz vasi Goroseka, ki ga je sood Peter Marin tožil, češ da mu je konja ubil.

Neznosno vroče je bilo. Od zunaj s ceste so skozi okna razpravne dvorane trudno in obupno gledale bele stene sodnih hiš in bleščale v sončni luči. V dvoranah je bilo dušče soparno in občinstva skoraj ni bilo. Samo dva, trije kmetje, ki so bili tudi za priče, so sedeli plaho in negibno in poslušali z odprtimi usti.

Govoril je zagovornik — nizek, čokot advokat z velikim trebuhom, gologlav, v ponošeni obleki. Pogled je upri v predsednika in zdaj pa zdaj vzel roko iz žepa, pokazal na obtoženca in govoril neverjetno prizadevno, da bi vse preglušil, vse prevzel. Toda njegov glas je bil votel, hripav, kakor da prihaja iz počene cevi. Vreščal je, vpil, dvigal oči k stropu kakor da kliče nebo na pomoč, na koncu vsakega stavka pa se je dostojanstveno izprsil in krepko zamahnil z roko. Toda na topih obrazih sodnikov je kakor vedno lebdela tista negibna sodniška potrpežljivost in ravnodušje, ki nikoli ničesar ne obeta.

KRIZANKA

	1	2	3	4	5	6
7						
8						9
10						11
12						13
14						15
16						

VODORAVNO: 1. Zelo močno čustvo, 2. spoštovanje, obzir, 3. kraj v Sremu, 9. Kratica na receptih, 10. kraj v severnem Vietnamu, 11. čaj (tujka), 12. konj, 13. strelna orožje (fon), 14. prislov, 16. kraj v Ukrajini.

NAVPIČNO: 1. Revica, ubožica, 2. alkaloid, 3. medic. okrajšava, 4. tuj dvočlanski, 5. sportnice, 6. obloga, 7. preperel, trohijiv, 11. ital. filmski igralec, 13. tatarski poglavar, 15. začatnici skakalca ob palici.

REŠITEV IZ PREJŠNJE STEVILKE: Ak — par — Benbela — ep — elan — ister — skok — on — koraida — ila — Niš.

Predsednik se je bil poglubil v daljnja razmišljanja. Prvi sodnik je risal konje, drugi, ki je bil glasbeno nadarjen, je narisal veliko noto in jo s svinčnikom skrbno povečeval.

Obtoženi Mitar Marin, droben, plavalas kmet, bos in v sracji, je stal s pokrivalom v roki, prav nič ni razumel, kaj govori njegov zagovornik, in je gledal in opazoval. Veliko črno muho, ki je brenčeče udarjala ob okensko šipo, ven pa ni mogla. Čez čas, ko je advokat premolknil, da bi si oddahnil, se je Mitar obrnil k sodnemu slugi, ki si je pri vratih ravnodušno čistil nohte, in mu glasno rekel:

»Prijatelj, daj no, preženi to nesnago, dovolj se je nabrenčala!«

Sodniki so ga pogledali z nasmehom in sočutjem. Predsednik je pozvonil:

»Mitar Marin, zavedati bi se morali, da kot obtoženec niste v zavdanja vrednem položaju. Spodobnost zahteva, da molčite!«

»Hal Odličala je!« je rekel Mitar in pokazal na okno. Sodniki so se spet zasmejali. Advokat je strogo pogledal svojega varovanca, nato pa razlegnil obraz v blag nasmeh in nadaljeval:

»Da, gospodje sodniki! Te okoliščine je treba, da tako rečem, upoštevati. Z drugimi besedami, pojasnil je treba psihologijo, moment, tako rekoč! Zamislite si: noč, črna kakor vrag, noč na kmetih! Še prsta ne vidiš pred očesom. Moj klient leži sredi dvorišča ali tam nekje na gumnu in po svoji sveti državljanski pravici varuje svoje snopje in stop žita, ki ga je s krvavim znojem pridelal. Varuje svoj trud, tako rekoč, in tam leži truden po dnevnem delu! Na vse je pozabil (priče se v dvomu spogledajo). Na vse: na ženo, na otroke, še celo na nebo, kakor pravi pesnik! Delo ga je popolnoma uspavalo. A zdajci... kaj vidimo, gospodje sodniki? Kaj? Ni besede, da bi lahko opisali. Človeški jezik tega ne more izraziti! Dal zdajci se moj klient zbudi in vidi... o, grozal! Življenje mojega klienta visi na dlaki! Ali res? Nad njegovo glavo stoji velikanska pošast, grozovita, strašna, pripravljena, da ga požre! V strahu, docela prirodno, izgubi moj klient, gospodje sodniki, tako rekoč vso zavest. Vidi, kako bruha pošast ognjene zublje iz nozdrvi, vidi njene krvave oči, ki žare v pijani krvoločnosti... moj klient se trese od strahu... Ne ve, kje je, ne ve, kaj se z njim godi. V polsnu zgrabi puško in — daaaaam — ustrelil! Pošast se zgrudi, nato vstane, preskoči plot, zbeži na plano, naleti na neko slamo, se od bolečine zarine vanjo in... pogine! E, gospodje sodniki, vprašam vas, mar je moj klient kriv, če ta pošast ni bila nič drugega kakor ta-

ko rekoč konj nekega Petra Marina! Nekakšno zgarano kljuse, vredno kvečjemu petdeset levov. Dal Kje je tu kaznivo dejanje? Kje?... Sicer pa, gospodje sodniki, presodite in preudarite! Upoštevajte oba zakona... Božjega, ki nam sleherni trenutek govori, da varujmo svoje življenje pred prikaznimi in sploh pred čemer si bodi, ter človeškega, ki ločuje dejanja na kazniva in nekazniva... Obadva za kona pa opravičujeta mojega klienta! Advokat je ponosno pogledal naokoli, obrisal pot s čela, se nasmehnil svojemu varovancu in sedel.

Sodniki so začeli šepetati med seboj. Predsednik je pritisnil na zvonec in zaklical:

»Obtoženi Mitar Marin!«

»Tukaj!« je odgovoril Mitar po vojaško in se postavil mirno.

»Kaj nam lahko ti poveš o tej zadevi?«

»Kdo? — ali jaz?«

»Ti, seveda. Kdo pa... Saj s teboj govorim.«

»Bom pa tudi jaz povedal, da je to takisto...«

»Kaj praviš, kaj je — takisto?«

»Zastran konja pač,« krepko odvrne Mitar. »Venomer je skakal čez, na moje dvorišče. Preneklikrat sem Petru rekel: »Sosed, zapri konja, ker ga bodo volkovi požrili! V škodo mi hodi, kaj? Ves vrt mi pokončaj Komaj se zmrči, hop, preskočil plot. Uničil mi bol...! Za nič drugega mi ni bilo žal, gospod sodnik, ampak za bučo... srce se mi trgga, da vam po pravici povem. To vam je bila buča, kakšna buča, na — takšnale! To kljuse jo je požrilo. Trpel sem, trpel, potem pa rekel: čak, ti bom že dal, se pravi njemu, potem boš videl! Dobro nabašem puško pa čakam. Pozna noč je, pravkar sem hotel leči, lej ga, hop, preskočil. Vrag ne orje in ne seje...«

»Potem?« vpraša predsednik.

»Potem! Kaj je bilo potem! — Puško sem vzdignil in... na mestu!«

»Potem?«

»Potem sva ga z ženo odvekla tja na kraj vasi. Tam sva ga zarinila v slamo, sva ga pač hotela skriti, a potem...«

Advokat je poslušal, kako odkritosrčno razlaga njegov varovanec zadevo, in se je tresel od jeze. Z očmi je skušal ujeti Mitrov pogled, ampak Mitar, ko da je pozabil na svojega zagovornika in je gledal samo v predsednika.

»Kje bi jaz vedel, koliko je bil vreden Dober konj je bil,« odgovori Mitar.

Advokat srdito tresne s knjigami ob mizo in razkačen vstane.

Senat se umakne k posvetovanju. Zagovornik potegne Mitra na hodnik in se zadere nanj, tresoč se od jeze:

»Živinal! Kaj pa jemlješ advokata, če ne znaš lagatiti! in jezen odide po stopnicah.

HUDOBN!

Copernik je pokazal svoje slabe zobe. Na njegovem upadlem obrazu se je pokazala rdečica. Ybarra je dvignil oči in zelo mirno rekel: »Pisal se je Waldo Rattigan. Iz Washingtona so nam poslali podatke o njem. Bil je priložnostni vlomilec z nekaj milimi kaznimi. Pri nekem napadu na banko je vozil avto. Kasneje je izdal svoje sokrivce in se izognil kazni, ker je bil glavna priča. V tolpi je bil tudi Al Tessitore. Sicer še ni nič povedal, toda mnenja smo, da sta se v krčmi srečala čisto po naključju.«

Ybarra je govoril s pridušenim mirnim in jasnim glasom.

»Hvala, Ybarra,« sem rekel. »Ali smem kaditi — ali pa mi bo Copernik izbil cigareto iz ust?«

Ybarra se je nepričakovano nasmehnil. »Seveda lahko kadite.«

»Jumbo vas ima res rad,« je zbadal Copernik.

Prižgal sem si cigareto. Ybarra je pogledal Copernika in zelo prijazno rekel: »S tem Jumbom pa že malo pretiravaš. Nimam rad, da me kdo tako kliče.«

»Figo mi je mar, če to rad slišiš ali ne, Jumbo.«

Ybarra se je še pristrčneje nasmehnil. »Napak delaš,« je rekel. Potem je potegnil iz žepa piščico in si začel piliti negovane nohte.

Copernik pa je govoril naprej. »Že koj v začetku sem opazil, da z vami nekaj ni v redu, Dalmas. Ko smo ugotovili njuno identiteto, se nama je z Ybarro zdelo čisto prav, da se še malce pogovoriva z vami. Vzel sem s seboj eno izmed Waldovih fotografij iz mrtvašnice. Čisto zaradi rutine sva potegnila našega hišnika iz postelje in mu pokazala sliko. Spoznal je možakarja. Tu se je pisal A. B. Hummel in je stanoval na številki 31. Ogleдали smo si stanovanje in našli mrtveca. O tem si še zmerom razbijamo glavo. Se sanja se nam ne, kdo naj bi bil. Na vratu ima nekaj odličnih prstnih odtisov in kmalu bomo ugotovili, da so jih zapustili Waldovi prsti.«

»Pomirjen sem,« sem rekel. »Bal sem se že, da sem ga jaz ubil.«

Copernik je po teh besedah dolgo zijal vame. Njegov obraz se ni več rezal. Zdaj je bil to samo krut, neizprosen obraz. »Pa še nekaj imamo. Imamo celo avto, s katerim je hotel Waldo pobegniti. In še vse, kar je hotel vzeti s seboj.«

Krepko sem puhnil cigaretni dim v zrak. Zunaj je še zmerom bobnal veter po zaprtih oknih. Zrak v sobi je bil postan.

»Ja, ja, nam se je že posvetilo,« se je spakoval Copernik. »Toda vam ne bi prisodili toliko brihtnosti. Oglejte si tole!«

Zaril je svojo koščeno roko v žep suknjiča in počasi potegnil nekaj iz njega, in to položil na zeleno pregrinjalo igralne mizice; tam je obležalo ter se svetlikalo: biserna ogrlica z zaponko v obliki dvokrilnega propelerja. Mehko in mlečno se je svetlikala na mizi.

Biseri, ki jih je iskala Lola Barsaly. Biseri, ki jih ji je podaril letalec; moški, ki je bil mrtev; moški, ki ga je še zmerom ljubila.

»Ali niso lepi ti biseri? Ali ste nam zdaj pripravljene povedati vse, kar veste o tej zadevi, mister Dalmas?«

Vstal sem, odrinil stol in jel počasi hoditi po sobi, nato pa sem obstal pred biseri in si jih ogledoval. Največji je meril tretjino cola. Bili so beli, čisti in so se mehko svetili. Vzel sem verižico, ki je ležala na mizi poleg klubuka in jopice. Verižica je bila težka in biseri so bili gladki in lepi.

»Lepi,« sem rekel. »Dosti težav in hudega so povzročili. Ja, povedal vam bom, kar vem. Tole tu mora biti presneto drago.«

Ybarra se je zasmejal. To je bil zelo dobrodušen smeh. »Kakih sto dolarjev,« je rekel. »Več ne. Sicer so dobra imitacija — a so vendarle ponarejeni.«

Spet sem vzel bisere v roko. Copernik me je še zmerom porogljivo gledal s svojimi steklenimi očmi.

»Kako ste to ugotovili?« sem vprašal.

»Spoznam se na bisere,« je odgovoril Ybarra. »Tile so dobro narejeni. To so ponarečki, ki jih pogosto delajo. Toda ponarejeni biseri so gladki kot steklo, pravi pa so hrapavi, če ugrizneš vanje. Poskusite.«

Vtaknil sem dva ali tri bisere med zobe in skušal ugrizniti vanje. Biseri so bili trdi in gladki.

(Se nadaljuje)

Se naprej nestalno
južno vreme z občasni-
mi padavinami. Ohladi-
tev v tem obdobju ni
pričakovati.

Zasavski TEDNIK

GLASILO
SZDL
ZASAVJA

Ustanovljen decembra 1947 — Glasilo občinskih odborov
SZDL Hrastnik, Litija, Trbovlje, Zagorje ob Savi — Ureja
uredniški odbor — Glavni in odgovorni urednik Marijan
LIPOVŠEK

Predsedniki ObO o medobčinskih službah v ZASAVJU

(ma) ZAGORJE — Na posvetovanju, ki je bilo predzadnji tork na sedežu občinskega odbora SZDL v Zagorju ob Savi, so predsedniki občinskih odborov Socialistične zveze iz vseh štirih zasavskih občin razpravljali o medobčinskih službah.

Za to posvetovanje so posamezne medobčinske službe pripravile poročila o dosedanjem delovanju in problematiki. V razpravi je bilo predvsem poudarjeno, da naj bi Zavod za prosvetno pedagoško službo razširil svojo dejavnost še na šole II. stopnje v Zasavju; zavodi za zaposlo-

ambulanto medicine dela. Zraven tega pa so na posvetovanju govorili še o delu skupnih medobčinskih inšpekcijskih služb, zdravstvu, katastru in sodišču, sodelovanju Delavskih univerz, občinskih Svetov Svobod in prosvetnih društev in občinskih Zvez za telesno vzgojo ter o

nekaterih drugih vprašanjih.

Gradivo o dejavnosti in problematiki medobčinskih služb, o katerem so razpravljali predsedniki vseh štirih zasavskih občinskih odborov SZDL bo služilo za razpravo na bližnjem posvetovanju predsednikov skupščin občin, sekretarjev ObK ZK, predsednikov ObO SZDL in predsednikov ObSS iz vseh štirih zasavskih občin.

Avtomobil obstal na strehi

(rap) TRBOVLJE — Na odseku iz Podmeje proti Trbovljam je prišlo 22. marca okrog 11. ure do prometne nesreče, ko je vozil na tem cestnem odseku osebni avtomobil MB 79-97 voznik Martin Bizjak iz Šentilja. Na ostrem ovinku je vozil s hitrostjo 30 km na uro, ter je zaradi bojazni, da ne bi zapeljal s cestišča, zavrl, avtomobil se je obrnil za 90°, zadel v desni breg in se prevrnil ter obstal na strehi. Vzrok nesreče je tako prehitra vožnja na ostrem ovinku, škode na avtomobilu pa je za okrog 100.000 dinarjev.

'SLAVČEK' PEL V CELJU

(P. R.) TRBOVLJE — Pred skoraj 15. leti — Slavček bo dnevi je pel mešani pevski zbor Slavček v koncertni dvorani Narodnega doma v Celju. Koncert, ki je obsegal pester program narodnih, partizanskih, delavskih in umetnih pesmi, je ugajal celjski publiko, ki je napolnila dvorano.

Zbor Slavček je gostoval v Celju na povabilo mešanega zbora »France Prešeren«, ki deluje kot ena od sekcij v Železničarskem kulturno umetniškem društvu v Celju in ki je vsestransko pripomogel k uspelemu gostovanju. Zanimivo je, da je pred

skoraj 15. leti — Slavček bo slavil letos 15 let svojega obstoja — mešani pevski zbor »Alojza Hohkrauta«, ki se je kasneje preimenoval in dobil sedanje ime »Slavček«, imel ravno v Celju svojo prvo gostovanje in da je tako začel proslavljati svoj jubilej na istem koncertnem odru.

Naj ob tej priložnosti pove-
mo, da bo ob koncu aprila kot gost DPD Svobode Center Trbovlje oziroma njegove sekcije mešani zbor Slavček koncertiral na odru Delavskega doma v Trbovljah mešani pevski zbor »France Prešeren« iz Celja.

Še letos Beograjsko pismo nove osebne izkaznice?

Vojin Lukič, zvezni sekretar za notranje zadeve, je na zadnjem razgovoru z novinarji povedal, da bo letos sprejetih 17 novih zakonov s področja notranjih zadev. Ze uveljavljenemu zakonu o prenosu pristojnosti iz okrajnih na občinske organe za notranje zadeve, in zakonov o izvajanju kazenskih sankcij, se bodo verjetno pridružili zakoni o osebnih legitimacijah, o jugoslovanskem državljanstvu, o posesti in nošenju orožja ter o organih notranjih zadev.

Verjetno bodo še letos začeli zamenjavati stare osebne izkaznice z novimi, ki bodo znatno poenostavljene z najosnovnejšimi podatki, veljale pa bodo dalj časa kot sedanje. Osebna izkaznica bo zadoščala kot dokaz za jugoslovansko državljanstvo, ker so za tuje državljanke predvidene drugačne legitimacije. Prav tako naj bi bila osebna legitimacija tudi uradno potrdilo o rojstvu namesto sedanjih izpisov iz matičnih knjig.

Osebne izkaznice bodo morale imeti vse osebe, ki bodo dopolnile 18. leto starosti in vsi tisti, ki se bodo zaposlili nepolnoletni. Osebno legitimacijo bodo lahko dobili pred polnoletnostjo tudi drugi, če bodo to posebej želeli sami ali njihovi starši.

Osebne legitimacije naj bi se — po osnutku novega zakona — izdajale in zamenjavale v krajevnih uradih, na postajah Ljudske milice itd.

ENOTNOST DRŽAVLJANSTVA — Novi zakon o državljanstvu bo določil enotnost jugoslovanskega in republiškega državljanstva in v zvezi s tem postavil osnovni princip, da je lahko jugoslovanski državljan republiški državljan.

Izseljencem bodo dane večje ugodnosti za dosego jugoslovanskega državljanstva. Avtomatsko bodo lahko dobili jugoslovansko državljanstvo otroci naših izseljencev, ki se bodo stalno zaposlili v Jugoslaviji, ali če bodo prišli na šolanje v Jugoslavijo. Prav tako dolga odsotnost iz Jugoslavije ne bo več vzrok za izgubo našega državljanstva.

PROTI MNOŽIČNEMU POSEDOVANJU OROŽJA

JA — V zvezi z novim zakonom o posesti in nošenju orožja bo verjetno še veliko razprav in tudi protipredlogov, ker naj bi novi zakon — predvsem zaradi zaščite življenj in varnosti občanov — preprečil množično posedovanje orožja.

BRALCEM:

Iz tehničnih razlogov v današnje številko nismo mogli uvrstiti anketo. Zagotovo jo bomo objavili v prihodnji številki.

Uredništvo

Turnir rokometalščic v Šiški

(S) LJUBLJANA — V okviru priprave za nadaljevanje spomladanskega prvenstva v zasavski rokometni ligi, ki začne šele v maju, se je v nedeljo trbovliška ženska rokometna vrsta udeležila turnirja v Ljubljani, ki ga je organiziral Partizan Šiška.

Prve so bili rokometalščice Šiške, druge Kranjčanke, tretje mesto so zasedle Trbovličanke, zadnje mesto pa rokometalščice iz Gorice. Trbovličanke so v do-
ležila turnirja v Ljubljani, ki ga

Posamezna srečanja so se končala takole:
Kranj — Rudar 6:3
Rudar — Gorica 1:2

(Nadaljevanje s 14. strani) prostora, če bi hotel vse opisati. Naš rojak Savo Tory je nedvomno človek, ki je v življenju že veliko izkusil. Verjetno so mu dnevi in urice, ki jih preživlja na domači grudi najljubši, ali kakor pravi sam:

»Nimam več jugoslovanskega državljanstva, ampak da sem Slovenec, tega ne bi mogel nikjer in nikdar zatajiti.«
Milan Živkovič

»ZASAVSKI TEDNIK« Trbovlje — Uredništvo in uprava: Trbovlje, Trg revolucije 11/II — telefon 80-191 — poštne predal 82 — žiro račun pri SDK v Trbovljah 600-13-608-1 — Naročnina: posamezna številka 20 dinarjev, mesečna 60 dinarjev, trimesečna 180 dinarjev, polletna 360 dinarjev in letna 720 dinarjev — Poštšina: plačana v gotovini. Naročnih rokopisov in fotografij ne vračamo — Stavček, klišej in tisk CP »Mariborski tisk«, Maribor.

Na prejšnji sestavek v naši rubriki »Ljudje med seboj«, v katerem ste lahko spoznali vajenka Marjano in njeno prvo srečanje z življenjem, smo prejeli te dni še dopis našega bralca M. Z., ki nas je seznanil s podobnim primerom. Piše nam med drugim, da taki primeri ne sodijo v današnji čas, zato so tembolj vredni obsojanja.

Povzemamo iz njegovega pisma:

Ko sem prebral sestavek v prejšnji številki vašega tednika, sem se podzavestno vprašal, kako je mogoče, da se taki in po-

nost izkoristiti v svojo korist. Marija je prišla k njej s kmetov, bila je plašno in sramežljivo dekle, nadvse pa marljiva in »gospa«, je ugotovila, »da zna prijeti za vsako delo«.

Poleg njenega lokala ima neki družbeni sektor svojo pisarno in listega dne so prosili »gospo«, če bi bila morda pripravljena za čiščenje njihove pisarne. Seveda je privolila, ko je slišala, da bo za to prejela mesečno šest tisočakov. Skovala je svojstven načrt.

Od listega dne pospravlja poleg svojega

Ljudje med seboj

dobni primeri še dogajajo in takoj sem sklenil, da vas seznanim s podobnim primerom, čeravno je to zares temna stran naše družbene kronike. Vajenci — v glavnem pri zasebnih mojstrib — v mnogih primerih naletijo na sebi nerazumljivo ravnanje. Nastaja pa pri tem, važno vprašanje, ali take razmere podzavestno ne vplivajo tudi na njihov razvoj ali celo vcepilja kompleks manjvrednosti?

Tudi Marija je že pol leta vajenka pri neki »dobri gospo«, ki zna njeno prizadev-

obveznega dela omenjeno pisarno vajenka Marija in vsa srečna je, ko ji »gospa« vendar plača »tako pošteno« kar tri tisočake. Vsak dan pobriše prah, odnese smeti, ob sobotah pa lepo poriba tla, da so tako čista, da je veselje. Verjetno pa Marija še danes ne ve, da bi morala dobiti za svoje delo šest tisočakov, da namreč tri tisočake spravi »dobra gospa«.

Kaj menite ostali bralci o takih primerih?